

Xfr 42/19. 42/20

Halland.
Fjäre h:d.
Onsala s:n.
Runsås.

Onsala sockens fornminnen n:r 125.
Stenåldersboplats.

*Inv. n:r 14313-14344.
" " 16195-18343.*

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 1918:3

42/20

Avskrift ur D:r Georg F.L. Sarauws dagbok.

Onsala sockens fornminnen n:r 125.

Inv. n:r 14313-14344, 16195-18343.

Stenålders boplats

vid gården Runsås (Ronsås), Onsala s:n, Fjäre h:d, Halland.

Den antikv.-topogr. beskrivningens n:r 125 (gl. n:r 33)
av J.Alin 1917.

Gården äges av änkefru Charlotte Rundberg och är arrenderad
av arrendatorn Karlsson på Godhem, sedan 1919 av hemmansägaren Johan
Hansson, Runsås.

Platsen är ett grustag mellan Ledet och Runsås omedelbart
öster om landsvägen (häradsvägen) på ägodelen Ca av n:r 2 Ledet, till-
hörande Runsås gård.

Grusbacken, över vilken landsvägen här leder, kallas "Halle-
1) hög"; berget väster om vägen kallas Björnås.

Grustaget är ganska stort men icke mycket djupt och torde
numera vara övergivet, begagnat såsom gräsvall med magert bete.

Stenålders boplatsen torde sträcka sig över större delen av
grusåsen öster om landsvägen på äodelarna Ca och Cc (söder om Ca).

Förekomsten av boplatsmaterial konstaterades i grustagets
randprofiler vid landsvägen och närmare gårdsgården mellan Ca och Cc.

Inom själva grustaget var boplatsen givetvis förstörd.

Undersökningen pågick under tiden 20 juni-5 juli 1918.

Den anlades på de omnämnda båda ställena där material rikligast an-
träffats, "dels vid landsvägen" dels på "fält I" vid gårdsgården i söder.

Vid landsvägen utgrävdes en profil (dike) 15 m långt, svängt
vid stora stenen i mitten, 1.5 m brett (22.5 m^2), endast myllan på
sluttningen intill gruset, alven. Inv. n:r 18291-18324.

På "boplatsen" i allmänhet hittades bl.a.: eggändan av en
flintmejsel (vid vattengölar i öster), kärnor, knacksten osv.

Boplatsen inom grustaget var närmare en plateau utan större
höjdskillnad.

1) "Hallehög" vid Kråkelid (brev från J.Hansson 9/3 1919).

"Hallehög" kallas stället norr om, "Kråkelid" stället söder om
grusbacken, vilken själv även benämnes "Hallehög".

Grustaget hade närmare elliptisk form, 52 m långt i N-S, 37 m brett i Ö-V. Platsen begagnas numera endast såsom hage för bete.

Marken på Cc har närmast vid landsvägen förut varit odlad, nu betesmark. Nordligaste delen är utlagd till grustag.

"Vid landsvägen". "Fält VI".

Inv. n: r 18215-18290.

Grustaget gick ända fram till kanten av landsvägen, på vissa ställen hotande densamma och den skiljande stengärdsgården i V. att skrida ned ut för branten.

På ett ställe, där det låg ett stort block (eller en framstickande del av berget) öster om gårdsgården i fråga, var dock liden mindre brant sluttande, och en del mylla låg kvar över gruset härstädes.

På grund av de mycket störda förhållandena kunde en reguljär undersökning här icke med fördel anläggas.

Undersökningen utfördes så, att ett halvrunt dike grävdes nära foten av sluttningen och att man härifrån arbetade sig uppför sluttningen. Jorden blev genomgrävd och sållad, det funna materialet sorterat, flintskärvor, som förekom ganska talrikt, bortlagda utan att räknas, sedan de genomplockats bit för bit.

Utav här anträffade bevarade föremål framhållas särskilt: Några bitar av slipade flintyxor, knackstenar, flera tväreggade pilspetsar, flintknivar, krukskärvor, flera ornamenterade med snoddornament eller annat ornament, nackändan av en slipad tjocknackig yxa.

Fortsättning 1919. Vid landsvägen.

Funnet krukskärvor, därav några ornamenterade. En skärning blev rengrävd, rengjord och fotograferad. Stora stenblocket ligger mitt i en hård eller grop fylld med stenar av omkring 10 cm (5-25 cm) tvärmått, liggande ganska tätt på varandra med jord inblandad. Längden av håarden var omkring 7.0 m, därav det 1.5 m breda blocket intog mitten. Vid blockets södra sida var gropen djupast, 1.2 m djup, fylld med stenar. Bland stenarna lågo fornsaker; flintskärvor och krukskärvor synas på den fotograferade skärningen. Norr om stenblocket var gropens stenskikt blott 0.40 m tjockt och detsamma tunnade ut åt sidorna i norr och söder.

De funna krukskärvorna voro ofta vackert ornerade.

Fortsättning 1920.

På våren 1920 hade hemmansägaren Karlsson, Godhem, tagit grus i botten framför skärningen ganska djupt ner söder om blocket. Även skärningen hade skadats. Krukskärvor härifrån samlade av Sven Sahlin.

Fält I. Inv. n: r 16195-17244.

Sydligt på åkern anlades ett utgrävningsfält I om 100 m^2 , därav dock en större del upptogs av grustag eller framstickande berg. Fältet låg strax norr om gårdsgården mellan Ca och Cc.

Från norra sidan gick grustaget vid mitten in i fältet
Se ritning.

Samlat behandlades I A-B 1-4 och G-K 1-4, sedan bänk I A-K 5, I A-K 6 osv.

Grustaget upptog något av mitten av bänk A-K 5, men resten av bänken var ostörd. Det undersöktes 80 m^2 , därifrån dock c:a 20 m^2 måste dragas ifrån för grustag och berg.

Fornsakerna lågo i mylleskiktet (inräknat grästorven) och endast i detta. Myllan var av vanlig tjocklek, ungef. 20-30 cm vilande på gula gruset, resp. på berg. De flesta fornsakerna lågo i botten av mylleskiktet på gruset, sålunda 15-20 cm under ytan.

Till en början sönderplockades grästorven i små bitar, men då härvid endast obetydligt hittades, blev sedermera grästorven avskuren i 5 cm tjocka skivor och utan undersökning bortlagd.

Det hittades mycket litet kol och skörbränd flinta, inga gropar i undergrunden.

I fält I räknades flintskärvorna, innan de bortlades, ävenledes i fält II och III. Alla skärvorna samlades i en hög.

Inom arealen I A-B, 1-4 träffades en stenläggning, som antogs vara en hård,¹⁾ fastän endast mycket litet kol kunde påvisas och stenarna i hårdens icke voro skörbrända (hyddbotten?). Hården var 3.0 m lång i N-S, 1.65 m bred i Ö-V, men östra sidan rubbad av grustaget. På västra sidan anslöt stenläggningen sig till en framstickande berghäll de närmaste stenarna lågo på hällen, de övriga på mylla. Stenarna voro 10-30 cm i tvärmått, deras antal 284.

1) "Hården" var antagligen endast ett naturligt strandklapperskikt (se längre framme under "Arbete och fynd").

1) Inom G-K 4 sträckte sig en stenläggning intill en berghäll i öster, Möjligen har den, över grustaget i C-F 4, stått i samband med härden eller hyddbotten i väster. Den bestod av några rader liknande stenar på berg och mylla till ett antal av 50 st.

I I A-B 1-4 hittades bl.a.: 938 st. flintskärvor, kärnor, spån, skrapor, tväreggade pilspetsar, krukskärvor, flera ornamenterade. (8 m²). Inv. n:r 16198-16231.

Inv. n:r 16232-16302.

I I G-K, 1-4 hittades bl.a.: 3033 st. flintskärvor, spånkärnor, pilspetsar, skrapor, kärnor, eggända av slipad mejsel, kniv. (16 m².)

Inv. n:r 16303-16375.

I bänk I A-K 5 hittades bl.a.: 2820 st. flintskärvor, kärnor, knackstenar, ändan av och en hel, vacker, trekantig pilspets, skrapor, spån, tväreggade pilspetsar, krukskärvor, några ornamenterade, en vacker bit med snoddornament, andra med olika "blommor", spånkärnor, såg, pimpstensbit, rullsten av kvartsit, "kattsten" (icke begagnad). (10 m²).

Inv. n:r 16376-16485.

I bänk I A-K 6 (10 m²) hittades bl.a.: kärnor, skrapor, spån, knivar, tväreggade pilspetsar, pimpsten med skåra eller refflō på ena sidan, många krukskärvor, därav flera med vackra ornament, eggändan av en tjockknackig yxa (oslipad tväryxa), som låg i fack G 6 vid mitten av facket, ungef. 20 cm under grästorvens yta. Vidare bit av slipad yxa. I fack C 6 låg en större samling skärvor av ett stort ornerat lerkärl. 4080 st. flintskärvor.

Inv. n:r 16486-16590.

I bänk I A-K 7 (10 m²) hittades bl.a.: 4830 st. flintskärvor, kärnor, spån, skrapor, borrh, slagsten, krukskärvor, även ornamenterade dylika, pilspetsar. Obs! Icke i någon enda skärva från boplatsen har hittills observerats något avtryck av sädeskorn.

I synnerhet i C-D-E hittades åtskilliga tväreggade pilspetsar. Några äro mycket sneda, en var ovanligt liten.

I H 7 hittades särskilt många skärvor av ett grövre lerkärl.

Inv. n:r 16591-16607.

I K 7 låg ett fragment av en slipad mejsel av flinta.

Inv. n: r 16608-16739.

I bänk I A-K 8 (10 m²) hittades bl.a.: 4547 st. flintskärvor, kärnor, knacksten, skrapor, borrh, kniv, spånor, tvåreggade pilspetsar, pimpsten, trekantiga pilspetsar.

Vid sv. hörnet av I D 8 låg en samling krukskärvor av ett krossat lerkärl. Flera bredvid varandra liggande skärvor passade ihop; lerkärlet sträckte sig något in i D 9, som nu medtogs; här låg bl.a. en större randskärva med ornament, antagligen tillhörande detta lerkärl.

Bänkar I A-K 9 och I A-K 10 blevo icke undersökta 1918, emedan tiden icke räckte till och tillräckligt antal dugliga arbetare icke stod att erhålla.

Här fortsattes undersökningen juni 1919. Se nedan.

Kulturskiktets tjocklek = avståndet mellan grästorvens yta och undergrundens resp. bergets yta mättes vid södra sidan av bänk I A-K 8, vid pålarna I O,8, I A8 osv.

4/6 1919.

<u>Påle.</u>	<u>Kulturskiktets tjocklek.</u>
I O,8	0.60 m (berg)
I A 8	0.65 m (sand)
I B 8	0.44 m (sand på berg)
I C 8	0.25 m (berg)
I D 8	0.45 m (sand)
I E 8	0.60 m (sand)
I F 8	0.50 m (sand)
I G 8	0.45 m (sand)
I H 8	0.34 m (berg)
I I 8	0.44 m (berg)
I K 8	0.20 m (berg)
I O,9	0.75 m (eldstad, härd)
I A 9	0.67 m (berg-fot)
I B 9	0.24 m (berg)
I C 9	0.25 m (berg)
I D 9	0.53 m (sand)

I E 9	0.50 m (sand)
I F 9	0.48 m (sand)
I G 9	0.42 m (sand)
I H 9	0.45 m (sand)
I I 9	0.42 m (sand)
I K 9	0.10 m (berg)
0-3/4 A	0.80 m (djupaste)
B-1/2 C	0.12 m (berg, tunnaste jordskikt)

Gräsmattan ungef. plan.

<u>Påle.</u>	<u>Kulturskiktets tjocklek.</u>
I O,10	0.60 m (sand)
I A 10	0.25 m (berg)
I B 10	0.00 m (berg)
I C 10	0.21 m (berg)
I D 10	0.50 m (sand)
I E 10	0.50 m (sand)
I F 10	0.50 m (sand)
I G 10	0.45 m (sand)
I H 10	0.50 m (sand)
I H 1/2 I 10 ..	0.52 m (sand vid foten av bergkn.)
I I 10	0.10 m (berg)
I K 10	0.00 m (berg)

III A 1	under gårdsgården, dolt.
III B 1	0.00 m (berg)
III C 1	0.30 m (berg)
III D 1	0.46 m (sand)
III E 1	0.37 m (sand)
III F 1	0.50 m (sand)
III G 1	0.55 m (sand)
III H 1	0.55 m (sand vid foten av berget)
III I 1	0.00 m (berg)
III K 1	0.00 m (berg)

<u>Avvägning.</u>	<u>Runsås.</u>	<u>Avl.</u> m	<u>Kote.</u> m
2/7 1918.	Stat. I. Syftpl.-höjd		5.20
<u>a.</u>	Vägbanan Ledet-Runsås vid bro över dike genom änghagen norr om Runsås gd.	3.89	1.31 rätt över berg = 2.62 m ö.h.
<u>b.</u>	Vattenytan under bron (4/6 1920 vattnet 0.35 m högre)	5.20	<u>0.00</u>
<u>c.</u>	Vägbanan vid avtagsvägen till Nya Hage och Häcklehagen	2.56	2.64
<u>d.</u>	Punkt på marken	0.25	4.95
	Stat. II. Syftplanshöjd		8.79
	Punkt <u>d.</u>	3.84	4.95
<u>e.</u>	Liten grusbacke so. om "fält I", där flintskärvor anträffats i vallen (marken) (ungef. boplatsens djupaste gräns).	2.80	5.99
<u>f.</u>	Punkt vid bergknalt	0.05	8.74
	Stat. III. Syftplanshöjd		12.39
	Punkt <u>f.</u>	3.65	8.74
<u>g.</u>	Punkt nära äppelträdet vid "Stenmalen" (boplats)	0.06	12.33
	Stat. IV. Syftplanshöjd		15.93
	Punkt <u>g.</u>	3.60	12.33
	"Fält I"		
	Grästorvens yta vid punkterna		
	I 0,8 = II K 8	1.40	14.53
	I E 8	1.38	14.55
	I K 8	1.37	14.56
	I K 0	1.28	14.65
	Stat. IV fortsatt		
	Syftplanshöjd		15.93
<u>h.</u>	Punkt vid grinden mellan de båda grindstolparna (stenarna) <u>17.09 m ö.h.</u>	0.15	15.78
<u>i.</u>	Grästorv i kanten av utgrävningen, profilen "vid landsvägen" vid det stora stenblocket i väster.	0.80	15.13
<u>k.</u>	Botten av utgrävningen därstädes ... ("vid landsvägen")	2.14	13.79
<u>l.</u>	Grustagets kant i norr (grästorven)	2.35	13.58

	<u>Avl.</u>	<u>Kote.</u>
<u>m.</u> Högsta punkten av berghällen mitt för I 0, 8	0.75	15.18
<u>n.</u> "Kovägen", där flintor synas i väg- kanten på bergsluttningen öster om, nedanför fält I till en nivå lägre än 12 m över vattnet i diket vid <u>b</u>	4.00	11.93

Obs! Till alla höjder får läggas 1.31 m för att erhålla höjd
över havet.

ad. punkt b. Vattnet ledes till en bäck, som rinner till
Kungsbackafjorden. Vid avvägning 4/6 1920 erhöill Alin för
punkt a höjden 2.62 m ö.h.

Avvägning. Fortsättning 1919.

	<u>Avl.</u>	<u>Kote.</u>
13/6 1919. Stat. I. Syftplanshöjd		16.00
Punkt <u>h</u> mellan grindstolp.	0.22	15.78
Grästorvens yta vid punkterna (pålar):		
I 0, 10 = II K 10	1.43	14.57
I A 10	1.52	14.48
I B 10 (bergknalts yta)	1.57	14.43
I C 10	1.58	14.42
I D 10	1.59	14.41
I E 10	1.59	14.41
Topp av vid <u>E</u> ¹⁰ nedsatt sten	1.40	14.60
I F 10 (grästorvens yta)	1.55	14.45
I G 10	1.55	14.45
I H 10	1.52	14.48
I I 10	1.49	14.51
I K 10 (bergknalts yta)	1.19	14.81
II K 7 (grästorvens yta)	1.60	14.40
II K 8	1.47	14.53
II K 9	1.40	14.60
II K 10 = I 0,10	1.43	14.57
III 0,10 = IV K 10	1.94	14.06
III K 10	2.20	13.80

	<u>Avl.</u>	<u>Kote.</u>
Härden vid <u>landsvägen</u> vid stora stenblocket. ytan (jfr. punkt i)	0.56	15.44
här botten av härden (undergrund)	1.78	14.22
Härden, 2 m längre söder:		
grästorvens yta	0.80	15.20
undergrundens yta smst.	1.42	14.58
Botten av kulturskiktet i gropen vid:		
II K 8 (= I 0,8) hård sand	2.23	13.77
II K 9 d:o d:o	2.17	13.83
II K 10 d:o d:o	2.14	13.86

Avvägning. Fortsättning 1920.

Stat. I. Syftplanshöjd.

Punkt III 0,10 = IV K 10. Grästorven	1.27	14.06
III A 10	1.31	
B 10	1.28	
C 10	1.30	
D 10	1.37	
E 10	1.32	
F 10	1.53	
G 10	1.59	
H 10	1.57	
I 10	1.51	
III K 10	1.53	13.80
III 0,9 = IV K 9 (gräs).....	1.24	
A 9	1.25	
B 9	1.25	
C 9	1.26	
D 9	1.25	
E 9 (bergfot)	1.15	
F 9 (berg)	0.83	
G 9 (berg)	0.63	
H 9 (gräs)	1.40	
I 9 (gräs)	1.44	
K 9 (berg)	1.09	

	<u>Avl.</u>	<u>Kote.</u>
III 0,8 = IV K 8 (berg)	0.59	
A 8 (berg)	0.90	
B 8 (gräs)	1.18	
C 8	1.22	
D 8	1.18	
E 8 (bergfot, gräs)	1.15	
F 8 (berg)	0.57	
G 8 (berg)	0.53	
H 8 (bergfot, gräs)	1.35	
I 8 (gräs)	1.37	
K 8 (berg)	1.10	

Runsås. Stenålders boplats.

Fortsättning 1919.

Fält I.

Inv. n: r 16195- 17244.

Bänk I A-K 9. (10 m²). Vid gränsen mellan ^{bänk} A-K 8 och A-K 9 mättes i profilen kulturskiktets tjocklek (se framtill).

Berget träffades vid bänkens båda ändar och på två ställen något djupare. Grästorven avskars tunt, den innehöll inga fornsaker.

Inv. n: r 16740-16742.

I bänk I A-K 9 hittades bl.a.: 8035 st. flintskärvor samt 2 skärvor av grönsten, kärnor, skrapor, spån, tväreggade pilspetsar, krukskärvor, knivar, trekantiga pilspetsar, knacksten.

A 9 Inv. n: r 16743-16752.

Härd eller grop.

I B 9. Inv. n: r 16753-16769.

I I A- B 8 och I A-B 9 var i mellanrummet mellan två berg-hällar bildat en grop (härd), däri jorden var starkt blandad med hand-stora stenar. Dessa voro dock i allmänhet icke skörbrända och jorden icke synnerligen kolblandad. Annars liknade groppen en eldstadsgrop. Några av stenarna voro större, 20-30 cm i tvärmått. I botten av härden låg ett skikt hårt sammanvittrad sand, liknande lösare "al" (ortsten).

I A-B 9 hittades c:a 800 st. flintskärvor, men eldstaden (härden) var icke särskilt rik på fornsaker och flintskärvor.

Inv. n:r 16770-16793.

I I C 9 låg en ^{hel} trekantig pilspets, en större skivskrapa, flera krukskärvor m.m..

I C 9 och I D 9 med tunt kulturskikt över berghäll voro synnerligen rika på redskap och flintskärvor.

Inv. n:r 16794-16817.

Av I D 9 hade nv. hörnet bortgrävt tillsammans med I D 8; häri hade hittats ornamenterade krukskärvor.

I C-D 9 hittades många, c:a 1600, flintskärvor.

Inv. n:r 16818-16852.

I I E 9 hittades skrapa, pilspetsar m.m.

Inv. n:r 16853-16888.

I I F 9 hittades eggändan av en slipad flintyxa (tjockknackig), flera tväreaggade pilspetsar, spånskrapa, bit pimpsten. (På Nidingarna lär finnas gott om dylika pimpstensbitar, som sättas i land med nordlig ström. Under stenåldern har möjligen strömsättning ägt rum vid Onsalakusten).

Inv. n:r 16889-16916.

I I G 9 hittades flera tväreaggade pilspetsar, en kniv m.m.

Inv. n:r 16917-16927.

I I H 9 funnet spån, krukskärvor.

Inv. n:r 16928-16960.

I I I 9 funnet flera pilspetsar, pimpsten, krukskärvor, knacksten, spånkärnor.

Inv. n:r 16961-16999.

I I K 9 spån, pilspetsar, kärnor, spånskrapa, krukskärvor. Här några hårdstenar vid östl. bergknalt.

11/6 1919.

Inv. n:r 17000-17055.

I IA10 fortsattes härden från A8 och A9 i sänkan eller gropen mellan två bergknaltar. Jorden innehöll här många handstora och enstaka större stenar intill 40 cm i tvärmått. Härden nådde fram i hörnet vid

pålar I 0,10 och I A10 men knappast mycket längre i söder under gårdsgården. Hårdens tvärmått var minst 2.6 m. Det måste hava grävts en grop, vilkens botten var täckt med ett skikt hårt sammankittad sand av rostbrun färg ("a1"). Vid djupaste stället, 10,9^{1/2}-10,10 var bottnens yta 0.80 m under grästorvens yta. Jorden var grå sand, askfärgad, men intet kol kunde observeras och stenarna voro till större delen icke skörbrända. En bit skörbränd flinta funnen. I IA10 hittades många flintskärvor och ej mindre än 28 st. pilspetsar. Dessutom kärnor, spån, krukskärvor m.m.

Inv. n:r 17056-17077.

I IB10 nådde berget i en spets fram till ytan och upptog större delen av facket. Här hittades bl.a. några krukskärvor.

Inv. n:r 17078-17081.

I I C10 f. en stor pilspets av flinta, tresidig, hel, en stor pimpstensglättare med fåra, ornamenterade ksk. m.m. Över berget låg endast ett tunt mylleskikt.

Inv. n:r 17082-17094.

I ID10 f. en samling ornerade ksk.

Inv. n:r 17095-17121.

I IE10 fanns flera skärvor av olika ornerade lerkärl, pilspetsar, skrapor m.m.

Inv. n:r 17122-17153.

I IF10 f. flera pilspetsar, tväreggade, och en trekantig pilspets, en liten klump kitt (harts?).

Inv. n:r 17154-17170.

I IG10 f. 2 bitar av flintyxor, den ena slipad, pilspetsar, ornerade krukskärvor, kol, bit bränt ben.

Inv. n:r 17171-17199.

I IH10 f. pilspetsar, ksk., en mycket liten tväreggad pilspets, pimpsten, kol.

Inv. n:r 17200-17234.

I II10 f. pilspetsar, ornamenterade ksk., spån, kärnor, bit av slipad yxa. Kolbitar, ganska mycket invid foten av bergknalt.

(Forts.)

Inv. n:r 17235-17244.

I IK10 endast ett litet hörn med jord upptill bergkanalten,
f. eggändan av en slipad, tjocknackig flintyxa, en ryggspån, ornamen-
terade krukskärvor.

I Ii10 och IK10 f. en del hårdstenar, några av
desamma skörbrända, 10-20 cm i tvärmått.

I bänk IA-K10 hittades 9620 st. flintskärvor.

Lördagen den 14 juni på kvällen slutfördes utgrävningen
av fält I.

De i fält I upptagna och räknade flintskärvorna hava ut-
gjort i :

fack	A-B1-4		938 st.
"	G-K1-4		3033 "
"	A-K5		2820 "
"	A-K6		4080 "
"	A-K7		4830 "
"	A-K8		4547 "
"	A-K9		8035 "
"	A-K10		9620 "

I fält I med undantag för IC-F1-4 } 37903 st.
16 m (grustag)

I fält II 1090 "

I fält IIIB-11 } {5950 }
" IIIA10 } {+680 } 6630 "

dessa senare lades i en särskild
hög söder om gårdsgården

1918-19 Summa = 45623 st.*

Inv. n:r 17245-17276.

Fält II. Undersökning 1919.

16/6 1919.

Av fält II undersöktes endast det sö. hörnet mellan berg-
kanalten och gränsen mot fält I, bestående utav IIK8 (sö. hälften),
IIK9, IIK10, och Iii10 sö. hälften) samt litet hörn av Iii9. 3 m² yta
inalles, men berget inunder. Häri f. 1090 st. flintskärvor.

* Flintskärvorna fr.o.m. 1 cm storlek räknades i antalet.

Härden med handstora och några större stenar fortsattes in i detta fält alldeles in på den starkt lutande bergkalltsidan. Stenarna lågo på berget och räckte helt till grästorven och upp i densamma. Djupare nere omkring gränsen mellan IIK9 och K10 bestod jorden av röd sand eller grus utan härdestenar och utan fornsaker (flintskärvor). Flintskärvor förekom däremot rikligt i södra delen av IIK10 invid gårdsgården, där det var mörk jord djupare ned.

Inv. n:r 17245-17248, 17250-17259.

I IIK8 och K9 hittades rätt mycket kol, men endast få av härdestenarna voro skörbrända.

Inv. n:r 17267-17276.

I IIK10 lågo 2 större stenar:

0.80 x 0.45 x 0.20 m och 0.55 x 0.35 x 0.15 m.

Under den röda sanden eller gruset följde ett skikt hård gul sand med mörka ränder eller fläckar, vilket var utan fornsaker. Därunder åter låg omedelbart på berget ett tunt skikt grå, lös sand med rikligt av flintskärvor och kol.

I den undersökta delen av fält II funnos endast få redskap: kärnor, spån, skrapor, några pilspetsar, krukskärvor, även dylika med ornament (hål).

Inv. n:r 17249.

I IIIi9 (ett litet hörn) hittades endast en flintkärna.

Inv. n:r 17260-17266.

I IIIi10 (närmast gårdsgården) lågo flera kärnor, en spån-skrapa, en stor tväreggad flintpil, inga krukskärvor, litet kol.

Vid Kodammens nordliga kant, 42.5 m N. om pålen IO,0 synes i brinken en eldstad med delvis skörbrända stenar, ganska mycket kol av ek och - här som annorstädes - flintskärvor. En liten påle nedsattes i linjen N-S. strax väster om eldstaden.

I fält I, II och III fanns rikligt med dagmaskar, stora och små, som hade sin gångar djupt ned i alven.

Fält III.

Inv. n:r 17277-18077.

Undersökningen börjad 17 juni 1919. Av bänk A-K1 var A1 helt dolt under stengärdsgården och undersöktes icke; IIK1 bestod av nakna berget. IIB1 var endast en smal remsa utanför, norr om, gårdsgården, till större delen bestående av naket berg. IIC1 var ävenledes en mindre remsa, delvis naket berg. Södra delen av IID1 och litet av IIE1 upptogs av gårdsgården. IIF, G och H1 voro fria från hinder. IIIi1 bestod i sö. hörnet av bergknaltens lutande sida.

Tillsamman ungefär 6 m². Häre fanns 5950 st. flintskärvor.

I IIB1 hittades endast 3 st. små krukskärvor och 58 st. flintskärvor; inga flintredskap.

Inv. n:r 17277-17285.

I IIC1 f. kärna, borrh, pilspetsar, ksk.

Inv. n:r 17286-17310.

I IID1 f. kärnor, spån, pilspetsar, krukskärvor, däribland en större bit med ornament.

Inv. n:r 17311-17336.

I IIE1 f. kärnor, spån, skrapor, pilspetsar, ksk med ornament, kniv.

Inv. n:r 17337-17353.

I IIF1 f. skrapa, pilspetsar, ksk.

Inv. n:r 17354-17375.

I IIG1 f. en stor knacksten av flinta, kärnor, skrapa, pilspets, ksk.

Inv. n:r 17376-17409.

I IIH1 f. nackändan av en tjockknackig flintyxa, flera pilspetsar, spånor, krukskärvor, pimpsten.

Inv. n:r 17410-17440.

I IIIi1 f. pilspetsar, krukskärvor. Kulturskiktet vilade här på bergknaltens sluttning åt väster.

I IIK1, på nakna berget, fanns intet.

Bänkarna III2-9 undersöktes icke år 1919, men hela fältet är avsatt i marken.

Inv. n:r 18002-18020.

I IIIA10 f. 680 st. flintskärvor, kärnor, spån, pilspetsar, borrh, pimpsten, krukskärvor, allt av samma typer som i fält I.

Grästorven avtogs tunn och sönderdelades icke. Jorden var mylla och sand med några större stenar. Bottnen ^{av} ~~under~~ kulturskiktet, 30 cm under grästorvens yta, bildades av ett stengolv bildat av handstora och några större stenar, lagda tätt tillsammans och någorlunda plant. Golvet blev, innan det erkändes som havande betydelse, uppbruttet vid rutans, fackets sv. hörn, i övrigt bibehållet för närmare undersökning nästa år.

Runsås. Stenålders boplats. Fortsättning 1920.

Emedan vattnet i dammen i grustaget på grund av ihållande regnande på våren stod ovanligt högt och jorden var fuktig, grävdes norr om grustaget ett avloppsdike i riktning S-N, 17 m långt, 0.30 m brett, varigenom vattnet urtappades så att det sänktes i dammen ungefär 0.30 m.

Inv. n:r 18197-18214.

I detta dike hittades utom ett antal flintskärvor ända till dikets norra ända: en bit av ett slipat redskap (yxa?), en spånkärna, 2 tväreggade pilspetsar, en spån och en kärna men inga krukskärvor, en skivskrapa.

Diket grävdes i förlängning av fältgränsen mellan fält I och II, väster om grustaget. Strax vid grustaget träffades i diket en eldstad med kol och stenar. Häröver låg dock en liten bit glaserat lerkärl.

Fält III. Fortsättning. Inv. n:r 18002-18020.

Fack IIIA10 uppgrävdes på nytt. Jfr unders. 1919.

30 cm under grästorvens yta träffades stenlagret. I myllan fanns ytterligare 12 st. flintskärvor, utom 680 st. skärvor, hittade 1919.

Stenlaget, "golvet" i bänk III A-K10 torde vara en "stenmal", bildad av vågorna genom frisköljning av grusterrassens stenar.

Inv. n:r 18021-18032.

I fack IIIB 10 hittades några spån, kärnor och krukskärvor, därav flera ornamenterade, samt - egendomligt nog - 1 skivvyxa. Denna skivvyxa låg i det 30 cm tjocka mylleskiktet, tillsammans med krukskär-

vorna, över stenläggningen, som liksom i IIIA10 bildade ett stengolv. I IIIB10 över stengolvet f. 248 st. skärvor. I myllan hittades även en bit av en annan skivya (?), en spånskrapa. En krukskärva fast i väggen till IIIB9 (fotogr.).

Inv. n:r 18033-18048.

I IIIC10: kärnor, spån, knacksten, liten spånpilspets, krukskärvor med ornament, spånkärnor, tväreggad pil, bit pimpsten.

Vid fackets sö. sida träffades strax under grästorven en stenläggning av handstora stenar intill 30 cm i tvärmått. Denna övre stenläggning fortsatte in i fack D10, sö. hörnet, och troligen även söderut. I IIIC10 f. 393 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18049-18055.

I fack IIID10 hittades kärnor, spånpil, krukskärvor, spån. 261 st. flintskärvor över stengolvet.

Inv. n:r 18056-18067.

I fack IIIE10 f. kärnor, spån, 2 tväreggade pilspetsar, ^{pilsp.} med tånge, krukskärvor, några ornamenterade, 1 med snoddornament. 319 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18068-18070.

I fack IIIF10, som nästan helt upptogs av bergknalten, hittades i en liten (håla och en) skreva: en pilspets med tånge, en ryggsnån. 73 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18071-18072.

I IIIG10 endast ett litet hörn vid kanten av bergknalten i söder. Här f. 1 kärna, 1 tväreggad pilspets och 91 st. skärvor.

IIIH10 endast berg, ingen mylla.

Inv. n:r 18073.

I IIIf10 f. en spånpil, 113 st. flintskärvor.

Stengolv av delvis större stenar.

Inv. n:r 18074-18076.

I IIIK10 f. 2 st. pimpsten (små), en spån och 1 tväreggad pilspets. 216 st. skärvor.

Stengolv, räckande upp på bergknaltens fot i öster.

Inv. n:r 17935-17941.

I IIIA9 f. en tväreggad pilspets och en spånpil samt krukskärvor och 332 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17942-17953.

I IIIB9 f. 4 st. spån, en knacksten ksk., tväreggad pilspets, en bit pimpsten. 264 st. skärvor.

Inv. n:r 17954-17963.

I IIIC9 f. spån, ksk., pilsp. med tånge, kärna, skörbränd flinta. 395 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17964-17976.

I IIID9 f. spån, pilsp., ksk även med snoddornamentik, tväreggad pilspets. 357 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17977-17982.

I IIIE9 f. spån, spånpil, ksk., st. pimpsten. 166 st. flintskärvor.

IIIE9 }
IIIG9 } uteslutande berg.

Inv. n:r 17983-17984.

I IIH9 endast en smal remsa åt öster utanför berget. Häri f. en kärna och en kniv. 18 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17985-17993.

I IIH9 f. spån, ryggspån, skrapa, 2 tväreggade pilspetsar, knacksten. 301 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17994-18001.

I IIK9: 3 kärnor, 2 tväreggade pilspetsar. 272 st. flintskärvor.

IIIA6 och IIIB6 bestodo endast av berg.

Inv. n:r 17769-17775.

I fack IIIC6 f. kärna, knacksten, tväreggad pilspets, ksk., 2 pilspetsar med tånge, skrapa, spånkärna utom 373 st. flintskärvor. Vilar på berg.

Inv. n:r 17776-17795.

I IID6 spån, 4 pilspetsar med tånge, borrh, ksk. med ornament, kniv. 436 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17796-17807.

I IIE6 spån, eldsten (?), skörbränd flinta, ksk., spånkärna, ryggspån, skörbränd flinta, tväreggad pilspets. 291 st. flintskärvor.

Kulturskiktets tjocklek = avståndet mellan grästorvens yta
och stengolvet.

<u>Påle.</u>	<u>Kulturskiktets tjocklek.</u>	<u>Påle.</u>	<u>Kulturskiktets tjocklek.</u>
III.		III.	
O,10	0.35 m (golv)	B6	0.05 på berg.
A10	0.28	C6	0.33 m på berg.
B10	0.30	D6	0.30 m på stengolv.
C10	0.15	E6	0.30 d:o d:o
D10	0.18	F6	0.18 på berg.
E10	0.20	G6	(berg)
F10	(berg)	B5	(berg)
G10	0.11	C5	0.30 på berg
H10	0.08	D5	0.33 m på stengolv.
I10	0.05	E5	0.35 m på golv.
K10	0.08	F5	0.45 m på golv
O,9	0.29	G5	(berg)
A9	0.25	K7	0.05 på berg.
B9	0.30	I7	0.40 på golv.
C9	0.22	K6	0.20 på berg.
D9	0.18	E4	0.40 m på grus.
E9	0.15 (bergfot)	F4	0.40 d:o d:o
F9	(berg)	G4	0.20 på berg
G9	(berg)	O,3 och A3	(berg)
H9	0.06	B3	0.05 på berg.
I9	0.15	C3	0.25 på berg.
K9	(berg)	x D3	{ 0.40 m på ursprungl. yta. 0.55 m till undergr.
O och A	(berg)	E3	0.37 m på ursprungl. yta.
B8	0.10 m på berg.	F3	0.40 m d:o d:o
C8	0.26 över golv.	G3	0.37 m d:o d:o
D8	0.20	H3	0.05 m på berg.
E8	0.10 på berg.	I3 och K3...	berg endast.
F8 }	(berg)		
G8 }			
H8	0.15		
I8	0.20		
K8	(berg)		

Påle. Kulturskiktets tjocklek.

III.

0,7 och A7	berg
B7	0.02 m på berg
C7	0.40 m på undergrund
D7	0.32 m på stengolv
E7	0.30 m på stengolv
F7, G7, H7	berg

III

C2	0.20 m på berg
D2	0.35 m på steril jord d.v.s. gl. ytlagret.
E2	0.35 m d:o d:o
F2	0.35 m d:o d:o
G2	0.35 m d:o d:o
H2	0.25 m på berg

Pålar.

IV.

I1	0.35 m + 0.15 m urspr. ytskikt	} på under grunds- sand.
K1	0.35 m + 0.15 m " "	
G2	0.25 m på berg	
H2	0.25 m + 0.10 m stensikt (hård)	på sand.
I2	0.25 m + 0.10 m d:o (hård?)	på sand
K2	0.05 m på berg	
F3	0.10 m på berg	
G3	0.30 m	} på strandklappersikt (10-25 m i tvärm.).
H3	0.23 m	
I3	0.05 m på berg	
Vid G3	0.38 m	} från grästorvens yta till det gula grusets yta.
Vid H3	0.36 m	

Inv. n:r 17808-17818.

I fack IIIF6 spån, 3 tväreggade pilspetsar, krukskärvor med ornament, spånkärna, spån, bit av slipat flintredskap.
496 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17819-17828.

I IIIG6, som till större, östra delen upptogs av berg f. spån, kärna, 3 tväreggade pilspetsar, pimpsten, krukskärvor med ornament, borrh. 290 st. flintskärvor.

IIIH6 och I6 uteslutande berg.

IIIK6 och K7 bildades av berg med en smal ränna jord åt öster, som undersöktes.

Inv. n:r 17907-17934.

IIIK8 vilade åt öster å bergfoten, åt väster medräknades härtill en smal remsa av IIII8. Häri f. spånkärna, spån, knacksten, 10 st. tväreggade pilspetsar, 10 st. pimpsten, en pilspets med tånge, 2 st. knivar, en skrapa, 3 kärnor, en krukskärva. 1797 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17875-17876.

IIIK7. Smal remsa. 2 tväreggade pilspetsar. 366 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17829-17832.

IIIK6. Smal jordremsa i bergskrevan. Spån, kärna. 485 st. flintskärvor.

I bänk IIIC6-F6 samt i IIID5-G5 vilade kulturskiktet på ett "golv" av handstora och något större stenar, en naturlig bildning, "strandklapper", mellan bergknaltarna, stenar genom vågorna frisköljda ur grusterrassen.

Inv. n:r 17692-17696.

IIIC5 vilande å bergfoten i väster. Häri ryggspån, spån, tväreggad pilspets, krukskärvor. 245 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17697-17716.

IIID5. Spån, kniv, tväreggad pilspets, bit av ett bryne (från ny tid?; låg ungefär 20 cm under grästorvens yta men i samma djup som många stenålders föremål). Ganska många krukskärvor, däribland flera gropornamenterade. Spån, spånkärna, kärna, pilspets med tånge. 644 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17717-17735.

IIIE5. Krukskärvor, spån, 2 spånkärnor, 2 pilspetsar med tånge, Närmare fackets sö. hörn låg, 0.15 m under grästorvens yta, nackändan av en slipad tjocknackig yxa. Pimpsten, 3 st. borrh, en tväreggad pilspets. 371 flintskärvor.

Inv. n:r 17736-17748.

IIIF5. Krukskärvor, spån, 4 st. borrh, tväreggade pilspetsar, pimpsten, stor spån. 618 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17749-17768.

IIIG5, vilande å bergfoten i öster. Här 3 st. tväreggade pilspetsar, borrh, krukskärvor. 921 st. flintskärvor.

Under bänk IIID5-G5 ett strandklapperskikt, liknande ett golv, frisköljt av stenåldershavet. Bland stenarna i stenklapperskiktet och i gruset närmast under detsamma f. endast några få st. flintskärvor. Dock undersöktes endast en mindre remsa.

Inv. n:r 17619-17620.

I IIIC4, som till större delen bestod av bergfoten i väster, f. kärna, ryggspån, krukskärvor. 223 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17621-17634.

I IIID4 f. 2 kärnor, 6 spån, skörbränd flinta, pilspets med tånge, krukskärvor även med ornament, pimpsten, tväreggad pilspets. 480 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17635-17649.

I IIIE4 f. 2 spånkärnor, 3 spån, 2 pilspetsar med tånge, 2 st. tväreggade pilspetsar, krukskärvor, pimpsten. Mitt för norra väggen, låg under rosenbusken en trindyxa av grönsten, tväryxa, 20 cm under grästorvens yta, i samma djup som pilspetsarna. Endast 15 cm längre åt öster låg i samma norra vägg, ävenledes 20 cm djupt under grästorvens yta, nackändan av en tjocknackig yxa av flinta. Knacksten av flinta och knacksten av kvartsit. 329 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17650-17667.

I IIIF4 f. krukskärvor med ornament, spånkärna, borrh, 4 tväreggade pilspetsar, spån, knacksten, pimpsten med slipfårer, skrapa, borrh, skärva med tillknackning. 633 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17668-17686.

I IIIG4 f. krukskärvor, knacksten, 8 spån, bit av slipat red-

skap, liten eldsten av flinta (obegagnad), borrhör stor tvåreggad pilspets. 472 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17687-17691.

I IIIH4 f. 2 ryggspån, en pilspets med tånge, fragment av flintmejsel, låg 20 cm under grästorvens yta. 254 st. flintskärvor. Facket vilade på bergfoten i öster.

I bänken IIIC4-H4 fanns ingen stenmal i botten, endast grus med få spridda stenar. Detta var den ursprungliga marken med ett mylleskikt av 15 cm tjocklek (vid pålen IIID³, se framtill) på undergrundens grå sand. I det ursprungliga mylleskiktet fanns inga fornsaker, varför det endast till en mindre del undersöktes.

Inv. n:r 17877-17882.

I IIIC8 f. tvåreggad pilspets, skörbränd flinta, en spån, en skivskrapa, krukskärvor. 172 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17883-17890.

I IIID8 f. fragment av spånkärna, 2 borrhör, krukskärvor, en pilspets med tånge, fragment av skivskrapa, en skärva med tillknackning, en ryggspån, 4 st. pimpsten, skörbränd flinta. 384 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17891-17902.

I IIIE8 låg vid sv. hörnet, 15 cm under grästorvens yta en skära av brons, inv. n:r 18347. Dessutom f. 2 borrhör, 3 pilspetsar med tånge, 2 tvåreggade pilspetsar, 2 spånkärnor, 1 kärna, fragment av knacksten, tillknackad flintbit, krukskärvor. 277 st. flintskärvor.

Bronsskärnan låg vid hörnet av en övre stenläggning, vilkens stenar icke voro skörbrända. Skärnan tappad eller depåfynd?

Inv. n:r 17903-17906.

I IIIF8 f. 1 pimpsten, 2 spån, krukskärvor. 73 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17833-17839.

I IIIC7 f. 1 pilspets med tånge, 1 spån (fragm), 1 spån, 2 spånkärnor, 1 kärna, skörbränd flinta, krukskärvor med ornament. 223 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17840-17851.

I IIID7 f.: 1 tväreggad pilspets, 1 borrh, 1 fragment av borrh,
1 ryggspån, 1 spån, 4 kärnor, skörbränd flinta, krukskärvor.
152 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17852-17863.

I IIIE7 f. 1 tresidig pilspets, 1 pilspets med tånge, 2 tvär-
eggade pilspetsar, 1 fragm. av en borrh, bit av ett slipat flintredskap,
1 spånkärna, 1 kärna, 3 spån, 1 pimpsten, krukskärvor.
311 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17864-17874.

I IIIF7 f. 1 skivskrapa, 2 tväreggade pilspetsar, 3 borrh,
1 fragment av borrh, bit av ett slipat flintredskap, 1 kärna, 1 pimp-
sten. 444 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17536-17544.

I IIIC3 f. 2 skivskrapor, 2 tresidiga pilspetsar, 1 tvär-
eggad pilspets, 1 fragment av borrh, 1 spånkärna, 1 spån, 1 pimpsten,
krukskärvor med ornament. 182 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17545-17555.

I IIID3 f. 1 fragm. av skivskrapa, 2 borrh, 1 tväreggad pil-
spets, 2 pilspetsar med tånge, bit av ett slipat flintredskap, 1 pimp-
sten, 1 kärna, 1 spånkärna, 1 spån. 237 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17556-17565.

I IIIE3 f. 1 pilspets med tånge, 4 tväreggade pilspetsar,
1 fragment av borrh, 1 kärna, 1 pimpsten, kol, krukskärvor.
393 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17566-17575.

I IIIF3 f. 3 kärnor, 5 spån, fragm. av skrapa, pimpsten med
slipfåra, krukskärvor med ornament. 457 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17576-17593.

I IIIG3 f. 2 spån, 2 ryggspån, eggända av slipad (tunn,
tjocknackig?) flintyxa, 2 tväreggade pilspetsar, krukskärvor, 2 kärnor,
borrh. 485 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17594-17618.

I IIIH3 f. 2 borrh, 14 st. tväreggade pilspetsar, 2 pilspetsar
med tånge, krukskärvor, pimpsten, 3 kärnor, 3 spån, ryggspån.
756 st. flintskärvor.

(Fork.)

48/18 (Forts.)
42/19. 42/20

I IIII3 och K3 endast berg.

I bänkarna 1-4 fanns ingen stenmal mellan bergknaltarna.

Inv. n:r 17441-17448.

I IIIA2 f. 3 kärnor, 2 spån, skrapa, tresidig pilspets (fragment), tv. pilsp. 214 st. flintskärvor. Endast ett hörn vid bergknalten.

Inv. n:r 17449-17451.

I IIIC2, som i ett tunt skikt vilade på bergfoten, fanns en kärna, en spån, en kniv och 97 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17452-17465.

I IID2 f. 2 kärnor, spån, ryggspån, 2 knivar, pimpsten med skåra, 2 borrh, 2 tväreggade pilspetsar, krukskärvor, bit av slipat flintredskap. 529 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17466-17470.

I IIIE2 f. spån, pilsp. med tånge, tväregg. pilsp., pimpsten, krukskärvor, även med snoddornament, 209 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17471-17483.

I IIIF2 f. 3 kärnor, 4 spån, 2 skrapor (fragm.), 2 tväregg. pilspetsar, krukskärvor, kol (knopp av ask?). 323 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17484-17504.

I IIIG2 f. 2 kärnor, 7 spån, 2 knivar, 2 skrapor, borrh, 2 tväreggade pilspetsar, tresidig pilspets, bit av slipat flintredskap, krukskärvor, skörbränd flinta. 576 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17505-17517.

I IIIH2 f. ett bryne (fragment), låg 15 cm under grästorvens yta. Vidare: kärna, krukskärvor, ryggspån, 6 spån, kniv?, tväregg. pilsp., 2 pilspetsar med tånge. 569 st. flintskärvor.

Inv. n:r 17518-17535.

I IIII2, som vilade på berget i öster, f. 4 kärnor, 1 spån-kärna, 4 spån, 4 borrh, 2 tväreggade pilspetsar, 2 pilspetsar med tånge, kniv. 287 st. flintskärvor.

Bänk IIIB-II utgrävd år 1919.

Fält IV.

Inv. n:r 18078-18142.

Inv. n:r 18078-18086.

I IVK1 (under den nedtagna gärdsgården) f. en hel, slipad tjockknackig flintyxa, som låg 27 cm under grästorvens yta. Vidare 3 kärnor, 1 spånkärna, spån, krukskärvor, pimpsten, bit av tresidig pilspets. 634 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18100-18115.

I IVK2 f. 2 spån, spånskrapa, 2 skrapor, 2 tväreaggade pilspetsar, krukskärvor, täljsten med skrapmärken, 2 kärnor, skörbränd flinta, spånkärna, bit av knacksten av kvarts. 541 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18095-18099.

I IVi2 f. 2 kärnor, 2 tväreaggade pilspetsar, krukskärvor, pimpsten. 361 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18087-18094.

I IVH2 f. 2 spån, 2 skrapor, knacksten av kvarts, tväreaggad pilspets, krukskärvor, kärna, handtagskärna med stötspets. 320 st. flintskärvor.

I IVH2-K2 lågo över grusbotten ^{många} ganska större och mindre stenar i den svarta jorden, troligen fortsättning av "härden" i fält II. Stenarna lågo upp på bergfoten i väster; de voro dock icke skörbrända. Stenskiktet fortsatte tätt i IVG3-I3 upptagande hela mellanrummet mellan foten av bergknaltarna. Det framgick nu tydligen att det icke vore någon "hård" utan strandklapperskikt, frisköljt av vågorna. De flesta stenarna avrundade. Fornsaker och flintskärvor lågo intill ner bland stenarna.

Inv. n:r 18116-18122.

I IVG3 f. skrapa, krukskärvor, kärnor, spånkärna, kniv (?), 3 tväreaggade pilspetsar, knacksten. 284 st. flintskärvor. Västra delen av facket vilade på bergfoten. Intill densamma låg ett tätt stenskikt, "hård" eller strandklapper.

Inv. n:r 18123-18132.

I IVH3 f. krukskärvor, 4 kärnor, skrapa, nackändan av en tjockknackig flintyxa, låg 15 cm under grästorvens yta. Skrapa, 2 tväreaggade pilspetsar, flintskärvor med tillknackning, borrh. I den uppgrävda jorden från H3 f. en bit av ett modernt bryne av kvartsit. 447 st. flintskärvor.

Inv. n: r 18133-18136.

I IVi3 f. spån, pimpsten, knacksten, krukskärvor, skrapa.
203 st. flintskärvor.

Inv. n: r 18137-18142.

I IVK3 f. 3 kärnor, 1 spån, 3 tväreaggade pilspetsar, krukskärvor. 200 st. flintskärvor.

Av fält IV undersöktes 8 m² nämligen: IVK1, H2, I2, K2, G3, H3, I3 och K3.

Arbete och fynd.

Sedan avvägning av grästorvens yta vid de flesta fackhörnen ägt rum, blev grästorven avskalad i tunna mattremsor av spadens bredd och ungefär 5 cm tjocklek. De få flintskärvor, som möjligen visade sig på grästorvens undersida samlades, men då grästorvsremsan av denna ringa tjocklek enligt tidigare försök endast innehöll ytterst få fornsaker, undersöktes grästorven icke vidare.

Därefter genomgrävdes jorden med de små handspadarna och genomsöktes för hand, senare blev jorden utkastad, spridd och ånyo genomsökt; såll användes i endast ringa grad, emedan jorden på grund av mycket regnande på våren var för våt för att lämpligen sållas. Grävningen fortsattes tills kulturskiktet var helt genomgrävt och man nått ned i underlagret.

Detta senare bestod i vanliga fall av det ursprungliga ytskiktet, den sandblandade mylla som bildat marken, på vilken man under stenåldern bott.

Detta ursprungliga ytskikt, som vilade på den ostörda undergrundens, alvens, sand, hade en tjocklek av ungef. 15 cm. Endast undantagsvis förekom häri enstaka fornsaker (frånsett den plats, där en grop hade grävts ner i undergrunden (sid. 22)).

Kulturskiktet innehöll fornsaker av sten och lera, men med undantag för mycket litet kol, inga organiska rester varken av växter eller djur. Allt organiskt material hade fullkomligt upplösts och spårlöst försvunnit, Kulturjorden var sandblandad mylla, genomblandad av daggmaskarna. I södra hälften av fält III (se kartsnitt) vilade kulturskiktet på ett skikt av klapperstenar, som söderut låg tätt intill varandra, liknande ett stengolv. Detta skikt var naturligt strandklapperskikt, rensköljt av vågorna.

Under stenåldern låg strandklappern blottad (som vid stranden nu). Fornsakerna hittades helt ner på stenarna och ibland dessa. Ett fåtal hittades även under stenskiktet; en spån härifrån har medtagits (sid. 20 - 22). Dock blev endast en mindre remsa av strandklapperskiktet uppgrävd och undersökt.

Även i fält IV och II träffades strandklapperskikt mellan bergknaltarna. Stenskiktet II hade tidigare uppfattats såsom "hård" innan utsträckningen därav var känd.

Strandklapperskiktet i IV var ett enkelt skikt stenar, ligande i mörk sandjord. Under stenarna gult grus.

I kulturskiktet hittades följande ^{antal} flintskärvor, som räknades och samlades i en särskild hög på marken.

I fält III:

f. 1919680 st.

f. 1920 ...20905 "

S:a = 21585 st. fl.

I fält IV:

f. 1920 = 2990 st. flintskärvor.

Omedelbart väster om landsvägen från mitt emot grinden, i en remsa 10 m lång norrut, 2 m bred, blev av ägaren av Mellangården, samtidigt med vår undersökning, grästorvskiktet avskalat ungefär 10 cm tjockt.

Jorden därunder innehöll många stenar i grus, väl knappast strandklapperskikt (?). Här hittades endast mycket litet flintavfall och inga redskap. Landsvägen kan sålunda anses bilda gräns för boplatsen i riktning åt väster.

Alins provhål på boplatsens sydliga del.

Inv. n:r 18326-18329.

Hål 1. ÖNÖ om Kråkelid, 7 - 8 m SSV om äppelträdet.

Flintan börjar 10 cm under grästorvens yta. I hålet f. 35 st. flintskärvor, därav en med tillknackning.

"Flinta" = bearbetad flinta.

Hål 2. 8-9 m SSV om hål 1. Flintan börjar 10 cm under ytan.

I hålet f. 1 spån, en bit av ett slipat flintredskap och 19 flintskärvor.

Hål 3. 6 m SSV om 2. Flintan börjar 8 cm under grästorvens yta. F. en tväreggad pilspets och 30 st. flintskärvor.

Hål 4. 6 m SSV om hål 3. Ö. om Kråkelid. Flintan börjar 8 cm under grästorvens yta och räcker till 35 cm under ytan. Hål 4 var 27 m från äppelträdet. Hålet blev utvidgat till 1.0 m längd, 0.30 m bredd, 0.45 m djup. Häre f. 104 st. flintskärvor, inga redskap.

Mylleskiktet var 0.40 cm tjockt på grus. Ingen skarp gräns mellan skikten.

Hål 5. 5 m SSV om hål 4. Flintan börjar vid 12 cm vid 30 cm under grästorvens yta. Kol vid 40 cm djup omedelbart på gula gruset.

Häre f. 57 flintskärvor och en spån med tillknackning av kanten.

Hål 6. 5 m SSV om hål 5. Flintan börjar 10 cm och räcker till 40 cm under grästorvens yta. Grus i 42 cm djup. Häre f. 23 st. flintskärvor.

Hål 7. 5 m SSV om hål 6. Flintan börjar 5 cm under grästorvens yta och räcker till 35 cm under samma.

Grus i 38 cm djup. Häre 35 st. flintskärvor och 1 st. skärva med tillknackning. Detta var det sista av Alin grävda hålet.

Hål 8, nygrävt. 20 m S. om hål 7. Hålet 1.0 m långt, 0.30 m br., 0.25 m djupt.

SO om Kråkelid, 33 m Ö. om brunnen vid landsvägen.

Flintan börjar 8 cm och slutar 15 cm under grästorvens yta. Undergrund i 20 cm djup. Häre 7 st. flintskärvor.

Hål 9, nygrävt, 20 m S. om hål 8, SSO om Kråkelid, 34.5 m OSO om brunnen vid landsvägen.

Hålet 1.0 m långt, 0.30 m br., 0.25 m djupt.

Flintan börjar 0.05 m och slutar 0.10 m under grästorvens yta. 20 cm mylla över grusundergrunden.

Häre f. 7 st. flintskärvor.

Pålar.	Kulturskiktets tjocklek * avståndet		
V.			mellan grästorvens yta och
0,4	0.25 m	}	undergrundens grus.
A4	0.25 m		Gränsen svår att se. Inget
0,5	0.35 m		ursprungligt ytskikt skönjbart.
A5	0.40 m		
B4	0.25 m		
B5	0.35 m		
C4	0.25 m		
C5	0.25 m		
D4	0.30 m		
D5	0.30 m		
E4	0.30 m		
E5	0.35 m		
F4	0.32 m		
F5	0.35 m		
G4	0.40 m		
G5	0.45 m		
H4	0.45 m		
H5	0.45 m		
I4	0.22 m	över härden + 0.18 m = 0.40 m	
I5	0.26 m	över härden + 0.14 m = 0.40 m	
K4	0.40 m	till gruset (alven), undergrundens yta.	
K5	0.37 m	d:o	Därunder härden med kol-
B6	0.25 m	d:o	skikt och stenar.
B7	0.25 m	d:o	
A6	0.35 m		
A7	0.35 m		

Fält V.

Inv. n:r 18145-18150.

I VA5 f. 4 spån, 1 ryggspån, 1 tväreggad pilspets, 1 krukskärva (från järnåldern? utom flera moderna glaserade krukskärvor).
215 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18151-18153.

I VB5 f. 1 ryggspån, 1 borrh, 1 skrapa.
144 st. flintskärvor.

I VC5 f. inga redskap, 100 flintskärvor.

Inv. n:r 18154-18156.

I VD5 f. 3 skärvor med tillknackning.
90 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18157.

I VE5 f. 1 tväreggad pilspets (?), 120 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18158-18161.

I VF5 f. 2 tväreggade pilspetsar, 2 skärvor med tillknackning. 145 flintskärvor.

Inv. n:r 18162-18163.

I VG5 f. skrapa, fragment av skrapa, tväreggad pilspets.
209 flintskärvor. (Flera moderna krukskärvor, messingknapp).

Inv. n:r 18164-18167.

I VH5 f. skrapa, pilspets (?), spånkärna, 1 spån.
181 flintskärvor.

Inv. n:r 18168-18172.

I Vi5 f. 1 skrapa, 1 spånskrapa, 3 st. tväreggade pilspetsar, krukskärvor. 264 st. flintskärvor.

I norra väggen, 30 cm djupt, låg en holkyxa (celt) av brons.
I fackets östra hälft på botten en härd med stenar, 10 - 25 cm i tvär-
mått, och stybb av kol. Denna härd räckte in i västra hälften av VK5.
Holkynan är troligen depåfynd, nedlagd bredvid den stora stenen. Se I4.

Inv. n:r 18173-18180.

I VK5 f. 2 skrapor, bit av slipat redskap, kniv, borr,
2 tresidiga pilspetsar.

I västra hälften av facket träffades på grusbotten fort-
sättningen av härden i Vi5. Även här låg kolstybb i jorden bland
stenarna. Bland härdens stenar lågo fornsaker, redskap och flint-
skärvor alldeles ned på grusbotten under stenarna. Det var rikligt
med flintskärvor bland härdens stenar. 340 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18143.

I VH4, en smal jordremsa, 20-30 cm bred, söder om den
stora stenen, f. 1 kärna och 37 flintskärvor.

Inv. n:r 18144.

I Vi4, som till större delen upptogs av den stora stenen, f. en pilspets med tånge (fragment), ~~en~~ krukskärva, 90 flintskärvor.

Vid den stora stenen låg häri resten av depåfyndet: ¹⁸³⁴⁵ 1 holk-
¹⁸³⁴⁴ yxa och en spjutspets av brons. Se Vi5.

Depåfyndet från Vi4-5 består då utav 1 spjutspets och 2 holkyxor av brons. Inv. n:r 18344-18346.

Inv. n:r 18181-18185.

I VA6 f. 1 spånkärna, 1 kniv, 1 skrapa, 2 tväreggade pilspetsar, 1 pimpsten, 1 krukskärva. (1 messingknapp, 1 glasbit).
212 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18186-18190.

I VB6 f. 1 skrapa, 2 spån, 1 tväreggad pilspets, 188 st. flintskärvor.

Inv. n:r 18191-18192.

I VA7 f. 1 kärna, 1 kniv. 142 st. flintskärvor.

I fältets södra hälft på grusbotten en härd av stenar (ej skörbrända) intill 20 cm i tvärmått. Mellan stenarna var jorden svart av kolstybb. De 142 st. flintskärvorna (ej skörbrända) lågo över härdens stenar, inga mellan stenarna.

Inv. n:r 18193-18194.

I VB7 f. 1 kärna, 1 ryggspån. 162 st. flintskärvor. Rikligt med kol på härden.

I VA8 f. 56 st. flintskärvor, inga redskap. Härd med kolstybb.

Inv. n:r 18195-18196.

I VB8 f. 1 spån, 1 krukskärva. Kol. 110 st. flintskärvor.

Härd av tätt lagda stenar, åtskilliga skörbrända. Mycket kolstybb i jorden.

Härden i VA-B7-8 var mycket utpräglad, stenarna nästan alla skörbrända och kolsvärtade. Stenarna i härden lågo utom vid kanten icke direkt på undergrunden utan skilda från denna genom ett 5 cm tjockt skikt av kolstybbblandad jord. Undergrunden var rödbrunt grus, som i mitten var urgröpt.

Mellan och under stenarna i härden lågo inga fornsaker; flintskärvorna lågo över stenarna.

Undergrunden under härden var urgröpt i en svag grop, djupast vid mitten. Här i låg kolskiktet, som återigen täcktes av stenarna.

Fält V.

År 1920 undersöktes VH4, I4, VA-K5, VA-B6-8, tillsammans 18 m².

Här i funnet: 2805 st. flintskärvar utom redskap.

Runsås. Stenålders boplats. Undersökning 1920.

	Avvägning.	Avl.	Kote.
3/6 1920. Stat. I. Syftplanshöjd			15.96
Punkt IIII0,10 = IVK10, Grästorv		1.90	14.06
IIIB6,.....(berg)		1.49	
C6	gräs, yta	1.68	
D6	gräs d:o	1.68	
E6	d:o d:o	1.64	
F6	d:o d:o	1.61	
G6	berg	1.24	
B5	berg	1.44	
C5	gräs, yta	1.63	
D5	d:o d:o	1.66	
E5	d:o d:o	1.62	
F5	d:o d:o	1.59	
G5	berg	1.42	
B4	berg	1.42	
C4	gräs, yta	1.63	
D4	d:o d:o	1.64	
E4	d:o d:o	1.59	
F4	d:o d:o	1.60	
G4	d:o d:o	1.57	
H4	berg	1.18	
IIIIK7	berg	1.79	
K6	gräs vid bergfot	1.65	
K5		1.58	
IK10	berg, fixpunkt	1.15	
Topp av sten i IE10		1.36	
Vägen mitt mellan grindstolparna		0.19	

	<u>Avvägning.</u>	<u>Avl.</u>	<u>Kote.</u>
Stat. II. 8/6 1920. Syftplanshöjd.			
IK10,	berg. fixpunkt	0.60	14.81
III0,10 = IVK10	grästorv	1.34	
III0,7 = IVK7,	berg	0.48	
A7, berg		0.67	
B7, grästorvs yta		1.05	
C7	d:o d:o	1.17	
D7	d:o d:o	1.15	
E7	d:o d:o	1.11	
F7, berg		0.86	
G7, berg		0.57	
III0,3 = IVK3,	berg	0.59	
A3, berg		0.54	
B3, grästorvs yta		0.88	
C3	d:o d:o	1.05	
D3	d:o d:o	1.04	
E3	d:o d:o	1.01	
F3	d:o d:o	1.00	
G3	d:o d:o	0.98	
H3	d:o d:o på bergfot..	0.79	
I3, berg		0.46	
K3, berg		0.39	
Skära av brons i IIIE8 vid pålen D8		1.37	

Stat. III. 14/6 1920. Syftplanshöjd.

IK10, berg, fixpunkt	0.92	14.81
IVi1, gräs	1.23	
K1, gräs	1.24	
IV0,2 gräs	1.10	
A2	0.98	
B2	0.91	
C2	0.95	
D2	0.82	
E2	0.83	
F2	0.97	
G2	1.23	
H2	1.21	
I2	1.20	
K2	1.18	

Stat. IV. 15/6 1920. Syftplanshöjd	Avl.	Kote.
IK10, fixpunkt	1.18	14.81
IV0.3 gräs	1.41	
IVE3 berg	1.10	
F3 gräs	1.49	
G3 gräs	1.48	
H3 gräs	1.50	
I3, gräs vid berg	1.45	
K3, berg	1.16.	

Stat. V. 16/6 1920. Syftplanshöjd.	
Stenen i kanten av Kråkelids brunn vid landsvägen	0.98
Kanten av provhål n:r 7 (Alins) ..	2.35
Kanten (gräs) provhål 8	4.03

Stat. VI. 16/6 1920. Syftplanshöjd.	
Kanten av provhål n:r 8	1.24
Kanten av provhål n:r 9	2.41
Alins punkt vid gårdsgården i SO mellan 2 almträd, gräs	4.66

Runsås. Avvägning 1920. Fält V.

Stat. VII. Syftplanshöjd.		
Punkt IK10, berg, fixpunkt	0.51	14.81
VO,4, grästorvens yta	1.98	
VA4 d:o d:o	2.02	
B4 d:o d:o	2.03	
C4 d:o.....d:o.....	2.04	
D4 	2.00	
E4 	1.95	
F4 d:o.....d:o.....	1.91	
G4 	1.84	
H4 	1.75	
I4 	1.75	
K4 d:o d:o	1.1670	
VO,5 d:o d:o	1.94	
VA5 d:o d:o	1.95	
B5 	1.99	
C5 	2.00	
D5 	1.97	
E5 	1.92	

Stat. VII.	Syftplanshöjd.	<u>Avl.</u>	<u>Fält V.</u>	<u>Kote.</u>
VF5, grästorvens yta		1.88		
G5		1.84		
H5		1.73		
I5		1.69		
K5	d:o d:o	... 1.63		
Topp av gränssten för grustaget i VF8	...	1.55		
Topp av stor sten i VH4		1.34		

Stat. VIII. 18/6 1920. Syftplanshöjd.

Punkt IK10, berg, fixpunkt.	..	0.44	14.81
V0,6, grästorvens yta	..	1.80	
VA6		1.80	
B6		1.84	
C6		1.88	
D6		1.85	
E6		1.81	
F6		1.78	
G6		1.75	
H6		1.68	
I6		1.58	
K6		1.56	
V0,7		1.75	
A7		1.77	
B7		1.79	
C7		1.86	
D7		1.81	
E7		1.79	
F7		1.77	
G7		1.75	
H7		1.75	
I7		1.60	
K7	d:o d:o	1.56	

Runsås.Avvägning . 1920.Fält V.

18/6 1920.	Syftplanshöjd.	Avl.	Kote.
Stat. VIII. Punkt IK10, berg, fixpunkt		0.44	14.81.
V0,8)		2.14	
VA8 } inom grustaget.....		2.11	
B8)		2.04	
C8 grästorvens yta		1.87	
D8		1.83	
E8		1.80	
F8		1.71	
G8		1.73	
H8		1.73	
I8		1.68	
K8		1.53	
IK10		0.44	14.81
VD9, grästorvens yta		1.75	
E9 d:o d:o		1.71	
F9		1.69	
G9		1.71	
H9		1.71	
I9		1.72	
K9 d:o d:o		1.62	
VF10 d:o d:o		1.67	
G10 d:o d:o		1.68	
H10		1.68	
I10		1.73	
K10		1.62.	
Stat. IX. 19/6 1920. Syftplanshöjd.			
IK10, berg, fixpunkt		0.54	14.81
Celt (hålyxa av brons i väggen) VH4 - 0.40 m - VI5 undre sidan av yxan }		2.07	
Pålen VI4, grästorvens yta		1.77	
Topp av stor sten i VH4		1.36	

48/18, 42/19,
42/20

Halland.

Stenålders boplats.

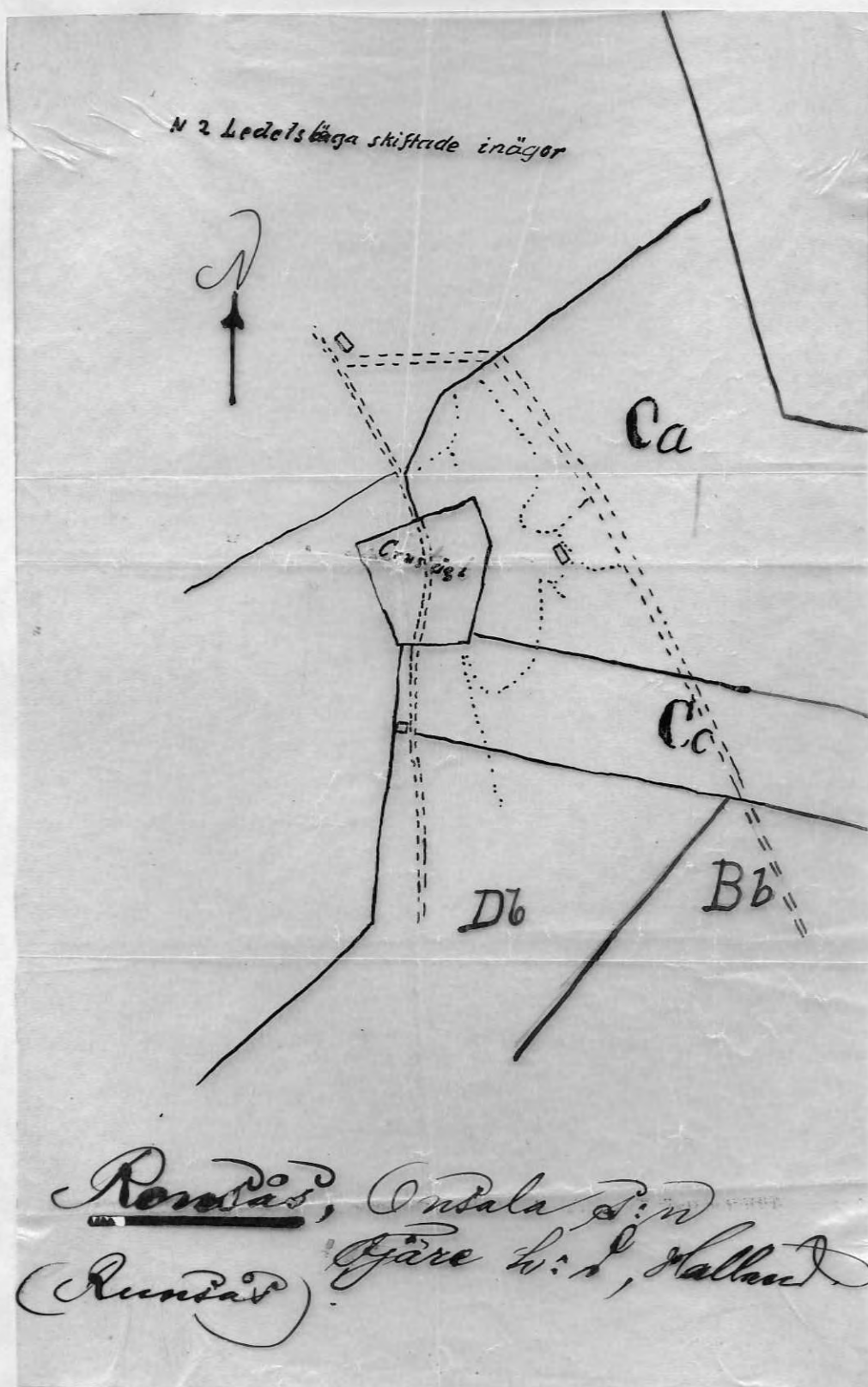
Fjäre h:d.

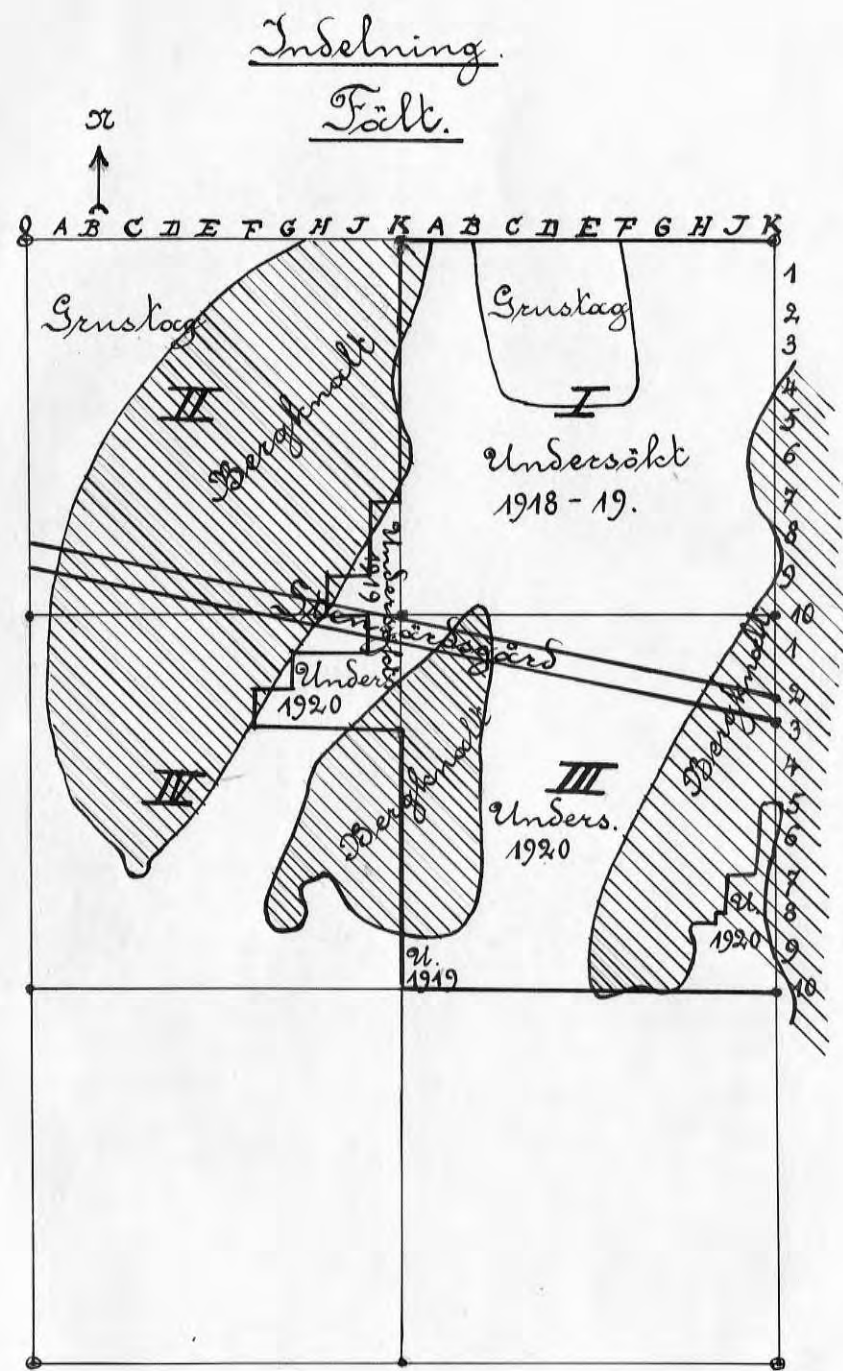
Inv. n:r 14313-14344.

Onsala s:n.

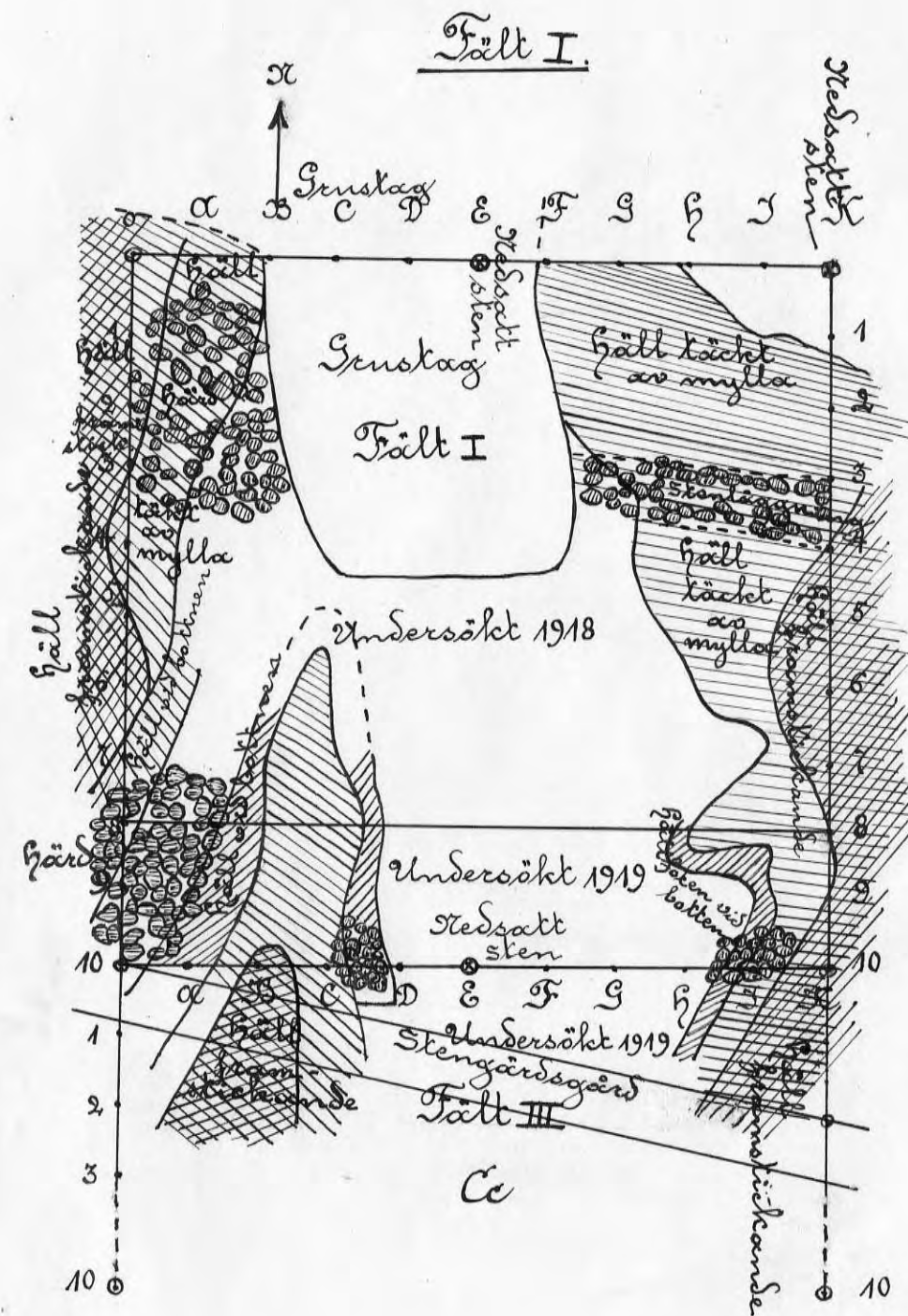
" " 16195-18343.

Runsås by.

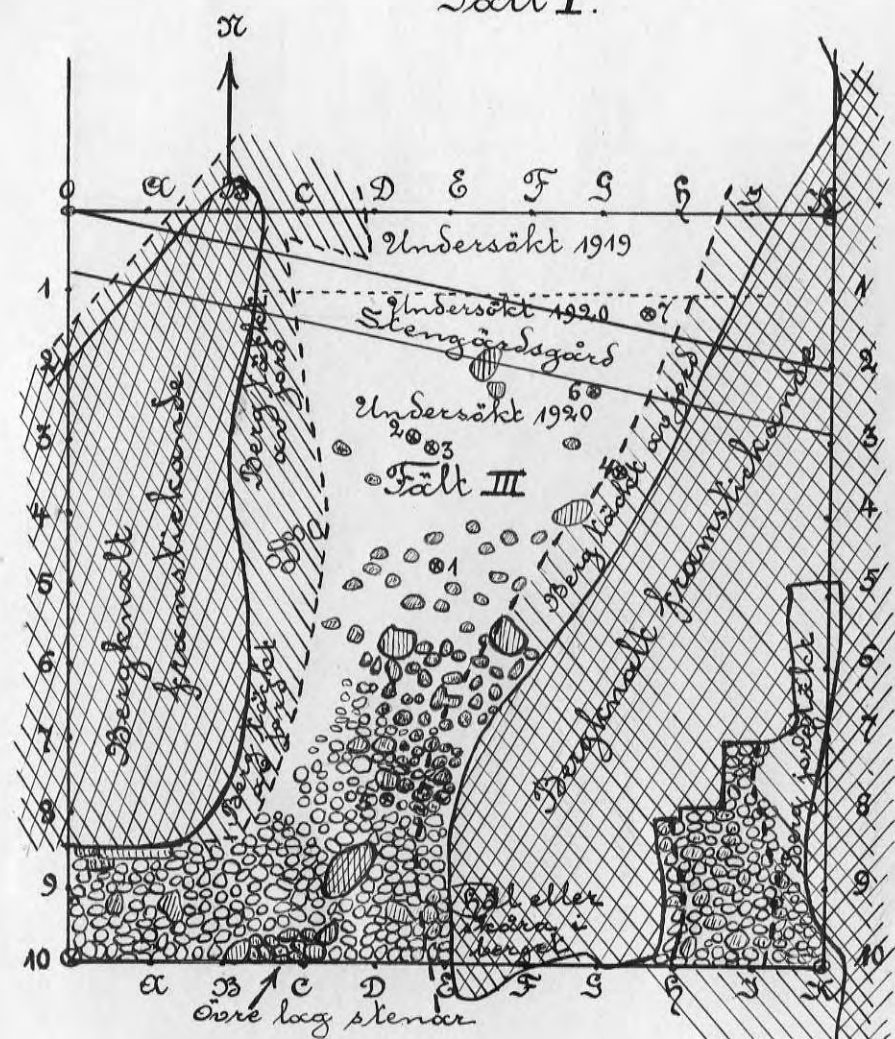

Kopia nr Georg F. L. Sarauws Dagbok.

Kopia nr Georg F. L. Sarannes Sagbo

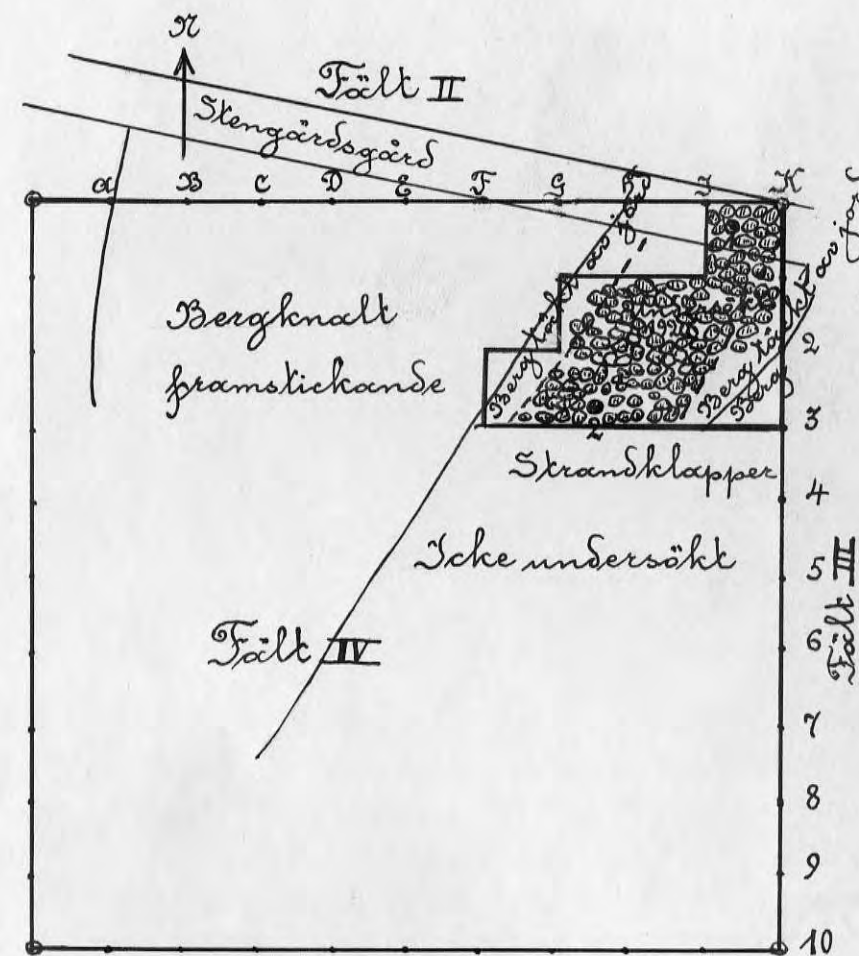
Fält I.

1. Tjocknackig yxa i III E 5, 15 cm djupt under gräskorvens yta.
2. Trindya av gränsten, 20 cm djupt under gräskorvens yta.
3. Tjocknackig yxa, 20 cm djupt under gräskorvens yta.
4. Flintmejsel, 20 cm djupt under gräskorvens yta.
5. Skära av brons, 15 cm djupt.
6. Eggända av slipad yxa i III G 3, 0.15 m under gräskorvens yta.
7. Bryne. - Under stenmalen löstades endast några få flintskärvar och i III B 10 en spån i gruset under stenmalen. (Ins n. n. 18024).

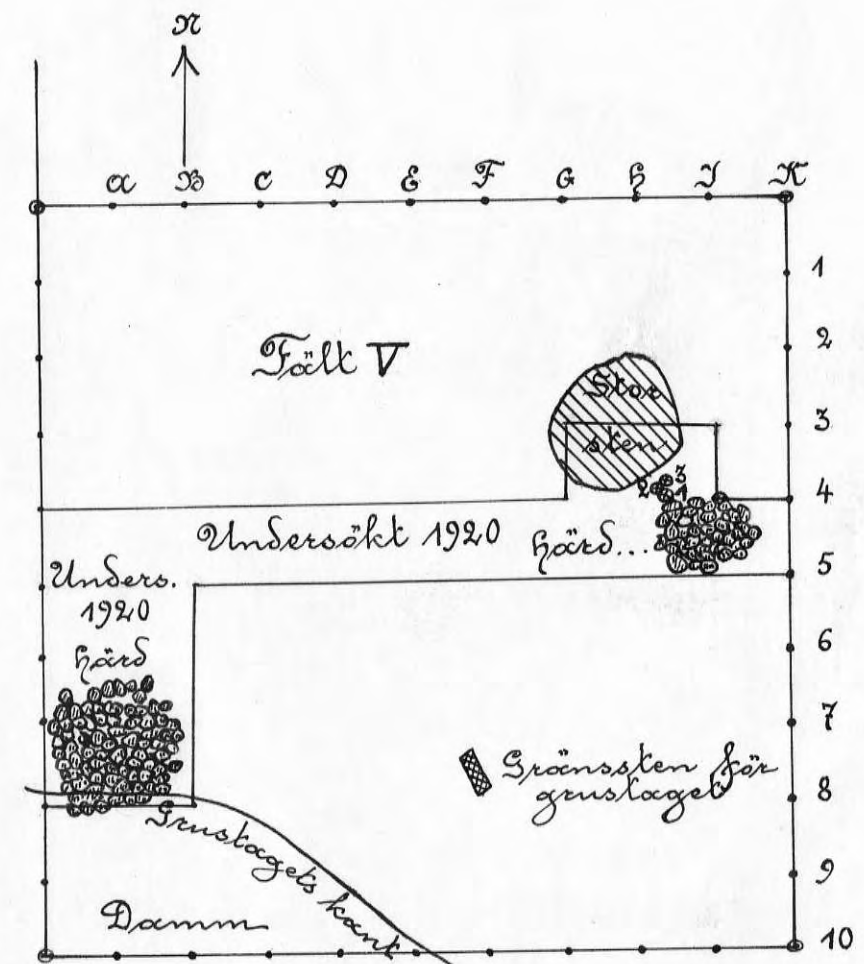
Kopia nr Georg F. L. Sarannes dagbok.

Fält II

1. Tjocknackig flintyxa, slipad, f. i IV K 1, lög 27 cm under gräskorvens yta, under gårdsgården.
2. Kackända av tjocknackig flintyxa, f. i IV H 3, 15 cm under gräskorvens yta, 15 cm över stenskiktet i "hården".

Kopia nr Georg F. L. Sarannes dagbok.

Punkt V K 10 belägen 50 cm rätt norr om punkt I K 10 (sö. hörnet av fält I, fixpunkt).

- 1 Holkylxa (celt) av brons } i V 4 i samma djup.
 - 2 Spjutspets av brons }
 - 3 Holkylxa av brons }
- strax intill • 1.

Kopia av Georg F. L. Sarravns dagbok.

Halland. Onsala sockens fornminnen n:r 125.
Fjäre h:d. Stenåldersboplats.
Onsala s:n. Inv. n:r 18330, 18331.
Runsås by.

Inv. n:r 18330. Plåt n:r A 303.
Lerkärl med ornament (fragment). D1135

Inv. n:r 18331. Plåt n:r A 304.
Lerkärl med ornament (fragm.). D1136

Inv. n:r 18331. Plåt n:r A 305.
Göteborgs museum foto 1936. D1137

Halland.

Stenåldersboplats.

Fjäre h:d.

Inv. n:r 16195-18343.

Onsala s:n.

Runsås by.

Plåt n:r C55. C551

Krukshärvor med ornament.

Boplatsfynd från Runsås, Onsala s:n.

Göteborgs museum foto 1930.

Inv. n:r 16369. Plåt n:r C74. C548
Boplatsfynd från Runsås, Onsala s:n.
Göteborgs museum foto 1931.

Halland.

Stenåldersboplats.

Fjäre h:d.

Inv. n:r 16195-18343.

Onsala s:n.

Runsås by.

Plåt n:r B 45.
E 16

Krukskärvor med ornament.
Boplatsfynd från Runsås, Onsala s:n, Halland.
J. Alin foto

Halland.

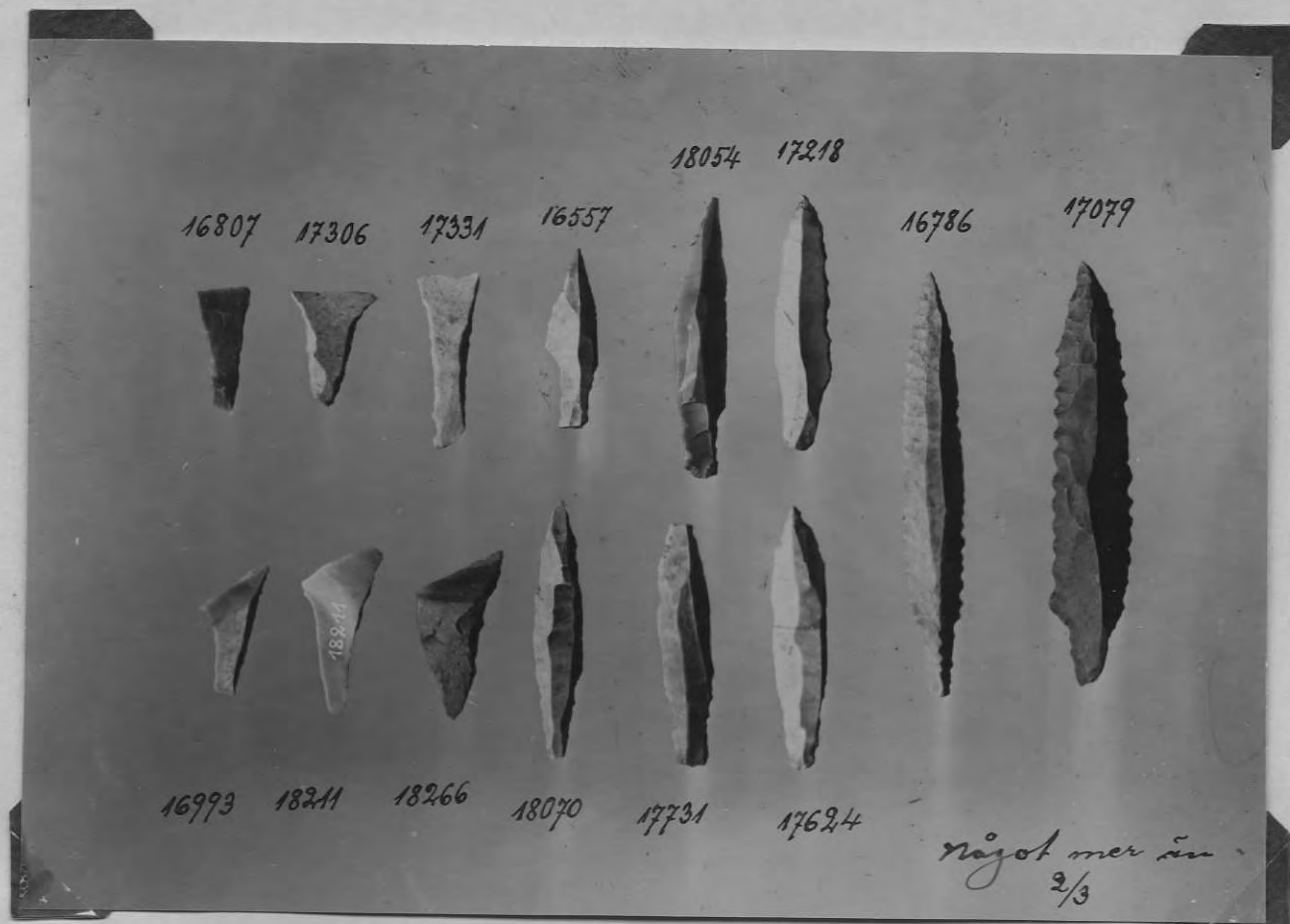
Stenålders boplats.

Fjäre h:d.

Inv. n:r 16195-18343.

Onsala s:n.

Runsås by.

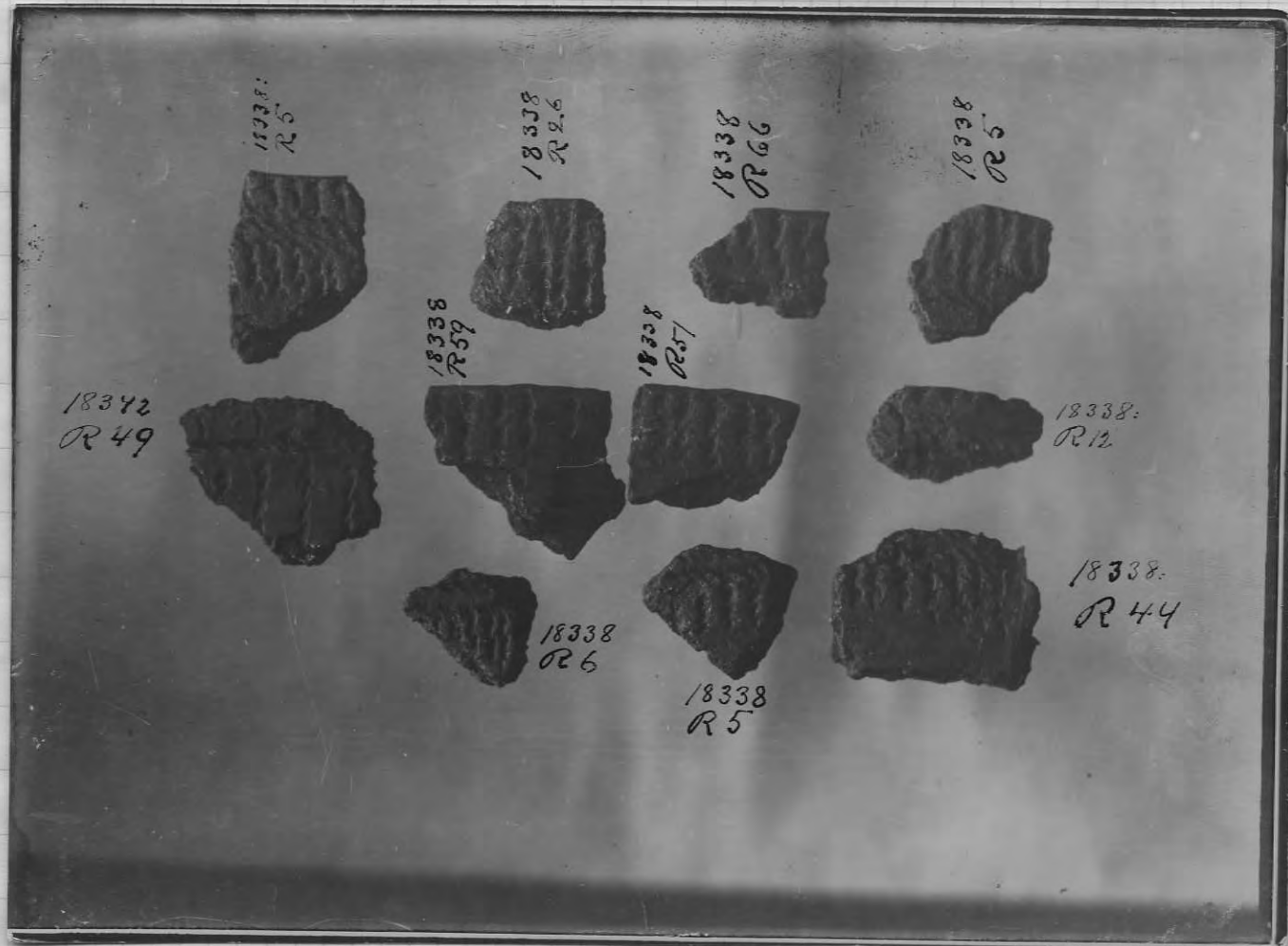
Plåten saknas.
Pilspekar från stenålders boplatsen på Runsås.
"Götaälvsområdets fornminnen". Sid. 98-114. J. Alin foto.

Plåten saknas.
Pilskaftglättare av pimpsten från
boplatsen på Runsås. - "Götaälvsområdets
fornminnen". Sid. 98-114. J. Alin foto.

Halland.
Fjäre h.d.
Omsala p.m.
Ronsås.

Omsala s.m.s. fornmin. n:r 125.
Stenåldersboplats.
Inv. n:r 16195-18343.

Plåten saknas.

Boplatsen Hallerby, Ronsås Omsala

Fot. 1.
Grind vid landsvägen (häradsväg), stengårdsgård med rosor. Framtill grustaget. Sett från Ö. D1108 322.

Fot. 2.
Fortsättning av liden invid vägen. I förgrunden grustaget. Pojken framför ett större stenblock i boplatsen. I bakgrunden huset Hallehög. Sett från S. D1109 323.

Stenålders boplats vid Runsäas (Ronsås) by, Onsala s.m., Fjäre h.d., Halland.

Undersökt 1918. G. Larsson foto.

Fot. 4.

Arbetsbild. 6 arbetare i A-N 6. I bakgrunden platsen
vid landsvägen. Sett från SÖ.

324. D 11 10

G. Larsson foto.

Fot. 3.

Härden i I A-B 1-3. Stenläggning på utsprång av berg-
hällen. I bakgrunden grind vid vägen till "Kräkelid"
och berget Björnås. Sett från Ö.

325. D 11 11

Stenålders boplats vid Ronsås (Ronsås) by,
Omsala s:n, Fjäre h:d, Halland.

Undersökt 1918.
G. Larsson foto.

Fot. 5.

326. D 1112

"Vid landsvägen": 3 pojkar i arbete vid stora stenen med
rosorna. I förgrunden sällad jord i högar. I h. huset Kallehög.
Sitt från N.

Stenålders boplats vid Ronsås (Ronsås) by,
Onsala s:n, Fjäre h.d., Skalland.

Undersökt 1918.
G. Larsson foto.

Fot. 6. 368. D 1113
Boplatsen på Kallehög, mellan Kallehög och "Kräkelid" vid
foten av Björnås. Boplatsen belägen på denna sidan av
vägen mellan "Kräkelids" gavel och Kallehögs hus, som synes
i h. Sett från SÖ.
G. Larsson foto.

Fot. 11. 368. D 1114
Landskap. Boplatsen sedd från berget vid "Kräkelid". I bak-
grunden. I bakgrunden Göttskär och Kungsbackafjorden. Sett från N.
Flenälders boplats vid Rumsås (Ronsås) by,
Onsala s:n, Fjäre h:d, Halland.

Undersökt 1919.

G. Larsson foto.

Fot. 6.

320. D 1106

Vy av boplatsen, sedd från Björnäsberget. På fält I mellan busken vid landsvägen och trädet vid bottensta gärdesgården stå 4 arbetare. Över gårdar i bakgrunden syns badorten Göttskär och Kungsbackafjorden. Sett från V. G. Larsson foto.

Fot. 7.

321. D 1107

Vy av boplatsens södra del, sedd från fält I vid gärdesgården. T. h. "Kräkelid", t. v. Ronsås. Kameran uppfälld mellan I D 10 och gärdesgården mellan ägodelarna Ca och Cc. Sett från NO.

Stenålders boplats vid Ronsås (Ronsås) by, Onsala s.m.,
Fjäre h. d., Halland.

Undersökt 1918. G. Larsson foto.

Fot. 12.

369. D1115

Ronsås gårdar, sedda från Björnäs från samma plats som
fot. 11. I bakgrunden t. h. skärgården och Malön. Sett från W.

Stenålders boplats vid Ronsås (Ronsås) by.

Onsala s:n, Fjäre h:d, Halland.

G. Sarauw foto.

Undersökt 1919.

Fot. 7

Familjen Johan Hansson vid gården Ronsås.

370.

D1116

G. Saram photo.

Fot. 8.

Familjen Johan Hansson m. fl. vid gården Ronsås.

371.

D1117

Stenålders boplats vid Ronsås (Ronsås) by,
Omsala socken, Fjäre h. d. Halland.

Undersökt 1919.

G. Saram photo.

Fot. 4.

372. D1118

Härd vid stora blocket vid landvägen, rengjord skärning.
Bland härdens stenar ligga flintskärvar och krukskärvar ut-
märkta genom vita pappermärken. Sett från Ö.
G. Larsson foto.

Fot. 5.

373. D1119

Härd vid stora blocket vid landvägen, rengjord skärning.
Bland härdens stenar ligga flintskärvar och krukskärvar,
utmärkta genom vita pappersmärken. Sett från Ö.

Stenålders boplats vid Ronsås (Ronsås) by,
Onsala s:n, Fjäre h:d, Halland.

Undersökt 1919. G. Larsson foto.

Fot. 1.

374. D1120

Bänk I A-K8, södra väggens, pålar I A-K8. Pålar och stickor på ytan i I A-K9, 1 m längre bakom åt söder. Bänken A-K8 färdigundersökt. Grävt till undergrunden resp. berget. Kräkelid t. v. Sett från NO.

Stenålders boplats vid Ronsås (Ronsås) by,

Onsala s. n., Fjäre h. d., Halland.

G. Sarranw foto.

Undersökt 1919.

Fot. 2. D1121 375.
Pålraden IO-D9. Hårdar vid bergknallen
i IA-D9. De upptagna stenarna lagda i hö-
gar på gräsmattan bakom pälarna. I bak-
grunden "Kräkelid". Sett från ONO.

Stenålders boplatz vid Runsäas (Ronsäas) by, Onsala s:n, Fjäre h:d, Halland. Undersökt 1919. G. Larsson foto.

Fot. 3. D1122 376.
Hården i IA-B9, sedd på närmare håll.
Vid O-pålen 2 penstlar. En person sittande
vid foten av bergknallen. Sett från ONO.

Fot. 9. D1123 377.
Bänk I A-K9, utgrävd. I A-E hård av
stenar vid bergknalt. I gräset en sten ned-
satt i punkt I E 10. I bakgrunden berget med
uthiken och boplatsen. Sett från SV.

Stenålders boplats vid Ronsås (Ronsås) by, Onsala s:n, Fjäre h:d, Halland. Undersökt 1919. G. Sarrano foto.

Fot. 10. D1124 378.
Härden i II K9-10. Stenar på bergknaltens sluttning.
Pålen II J9 bakom. Tv. pålarna 70 och A. Härden stenar
lätt på varandra ända till ytan. I bakgrunden "Krikelid".
Sett från NO.

Fot. 7. Översiktsbild. Från v. boplatsen, "Kräkelid" och Björnas. Dammen i förgrunden. Sett från Ö.
Fot. 8. D. 11 25
Stenålders boplatz vid Runås (Ronsås) by, Onsala s.n., Fjäre h.d., Halland.

Undersökt 1920. J. Larsson foto.

Fot. 3.

D1131 386.

Stenkarna III A-H 9-10 utgrävda intill stenmalen, som syns
rengjord i botten. I bakgrunden Tröllekulle med boplats
över påtraden. Bild från Gravens ända, från V.
Stenålders boplats vid Ronsås (Ronsås) by, Onsala s:n, Fjäre h:d, Halland.

Fot. 4.

D1132 387.

Bergskrevan i III mellan H-J 10. Utgrävd intill
stenmalen i botten, som är rengjord. I bak-
grunden taket av huset Rallehöy. Bild från S.
Undersökt 1920.
G. Parann foto.

Fot. 5. 384. D 1129
Väggen III D-G2. Profilen framför påbraden III D-G. Bänk III C-
F5-6 utgrävd. Där bakom sten i I C10 samt 3 personer i fält I.
Sitt från S, uppifrån. J. Larsson foto.

Fot. 2. D 1130
Väggen III C-F4. Bakom bänk III C-385.
F5-6 utgrävd in till stenmalen (strandklev) i botten. Bakom väggen rosen-
buske, gödselgård, damm och Kallehög. Sitt från S.
Stenålders boplatz vid Rumsås (Ronsås) by, Onsala s.m., Fjäre h:d, Halland.
J. Larsson foto. Undersökt 1920.

Fot. 11.

382. D 1127

Boplatsbacken, sedd från landsvägen från Rumsås härdgård.
På boplatsen äppelträdet och stengårdsgården. T.v. Björnåsen
med "Beowulfs gravhög". Sett från S. G. Larsson foto.

Fot. 6.

383. D 1128

"Kräkelid". Hus och trädgård. Framtill bergknallen, i mitten
platån med boplatsens sydligaste del. I bakgrunden Björnåsen
med "Beowulfs rös". Sett från NO.

Stenålders boplats vid Rumsås (Ronsås) by.

Onsala s.m., Fjäre h. d., Halland.

Undersökt 1920.

G. Larsson foto.

Fot. 9. 38. D 1126
Boplatsen, sedd från Björnäs vid stigen ovanför "Kräkelid".
I förgrunden taket av Kräkelid; i bakgrunden Fottskär.
Tre personer i arbete vid II G-H 3. Sett från SV.

Stenålders boplats vid Runnsås (Ronsås) by,
Onsala s.m., Fjäre h.d., Halland.

Undersökt 1920.

J. Sarauw foto.

Fot. 7.

Översiktsbild. Från v. boplatsen, "Kräkelid" och Björnäs. Dammen i förgrunden. Sett från Ö.

Ikenälders boplats vid Ronsås (Ronsås) by, Onsala s.m., Fjäre h.d., Halland.

Undersökt 1920. J. Larsson foto.

380.

Fot. 1. 388. D1133
Väggen III O-C9. Framför väggen bänk III A-C10 utgrävd. Stengolvet i
botten rengjort. Flinta-kärvar och krukskärvar i väggen. Lätt från P.
G. Larsson foto.

Fot. 12. D1134 389. G. Larsson foto.
Fält II, bänk 5 utgrävd framför väggen F. Vid H. framför den stora
stenen ett bronsålders depåfynd (2 holkylor, 1 spjutspets). I bakgr. Hällebo.
Lätt från P.
Stenålders boplats vid Rumsås (Ronsås) by, Onsala s.m., Färske län, Halland. Undersökt 1920.

Onsala n:r 125.

d43 d45
D1140

Henåldersboplatsen i Ronsåsgrustäkt.
Boplatsen ligger i slutningen omedelbart
nedanför vägen i förgrunden. Bilden tagen
från väster.

A. Grustäkten, där fyndet gjordes.

a) Plats för hord

b) Fyndplats för keramik

1. Boplatsen n:r 138.

2. Lyseberget

3. Boplats n:r 144.

4. Viken mellan Vessingsö
och halvön Draget.

Febr 1917
Johann Mör.

Onsala n:r 125.

d 44 d 46
D 1141

Stenåldersboplatsen vid Ronsås, i Ronsås
grustäkt.

a) Terrasplanet med boplatsen.

Foton tagna från öster.

Foto 1917
Johan Jön

Stenålders boplatz.

Halland.

Inv. n:r 16195-18343.

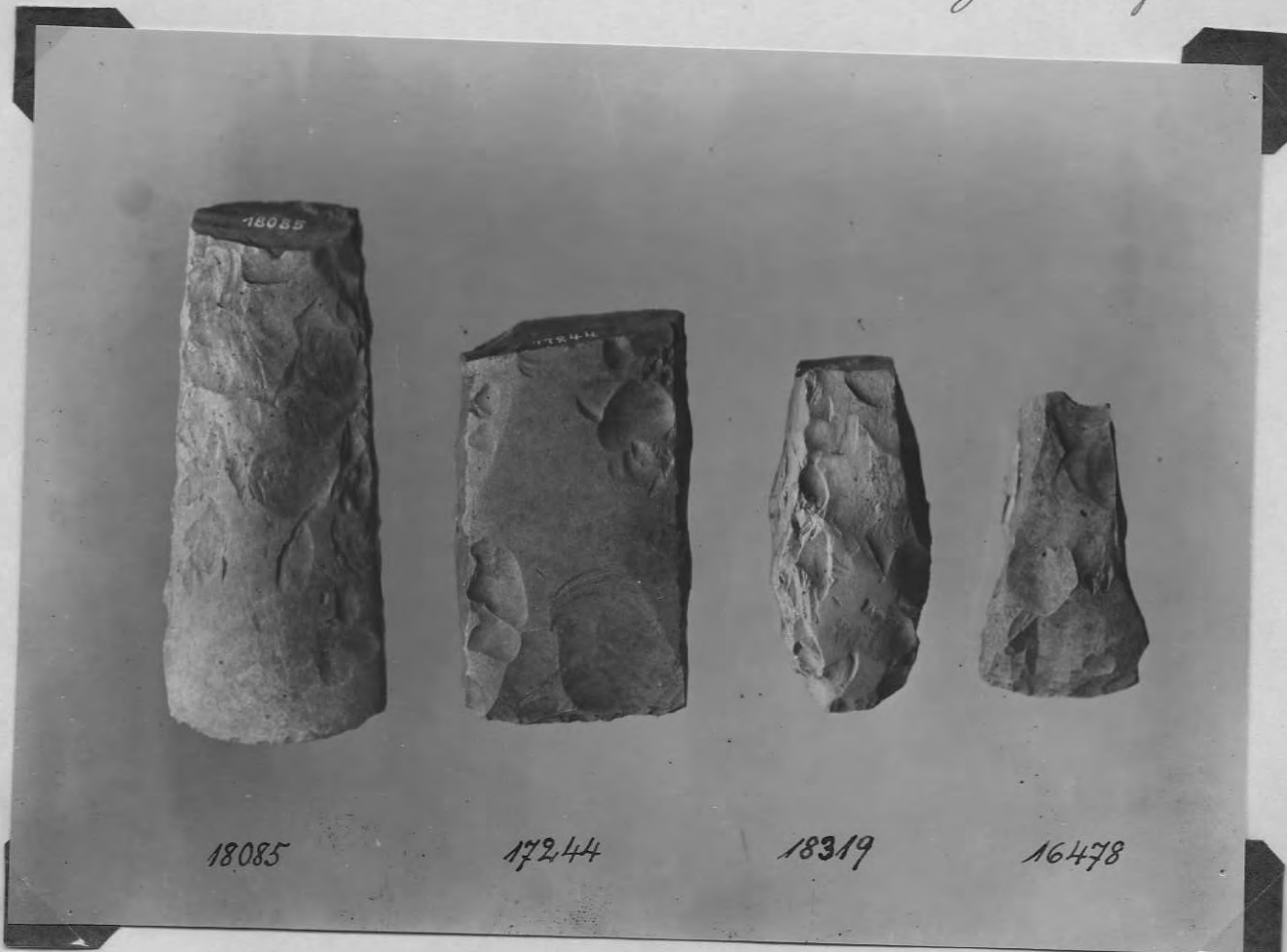
Fjäre h:d.

Onsala s:n.

Runsås by.

Redskap från stenålders boplatzen på Runsås. Plåten saknas.
"Götaälvsområdets fornminnen." Sid. 98-114.
J. Alin foto.

Redskap från stenålders boplatzen på Runsås. Plåten saknas.
"Götaälvsområdets fornminnen." Sid. 98-114. J. Alin foto.

Halland.

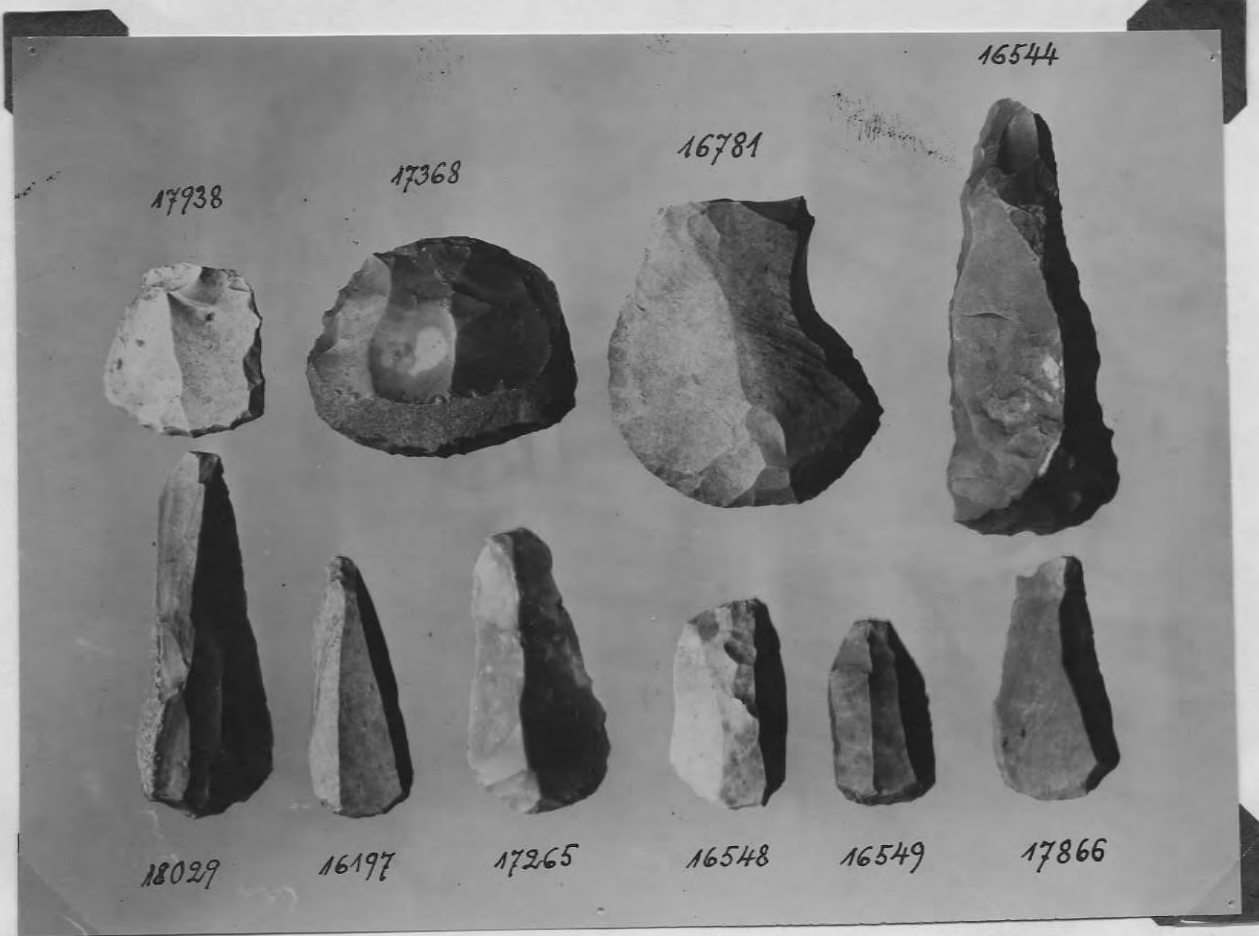
Stenålders boplats.

Fjäre h:d.

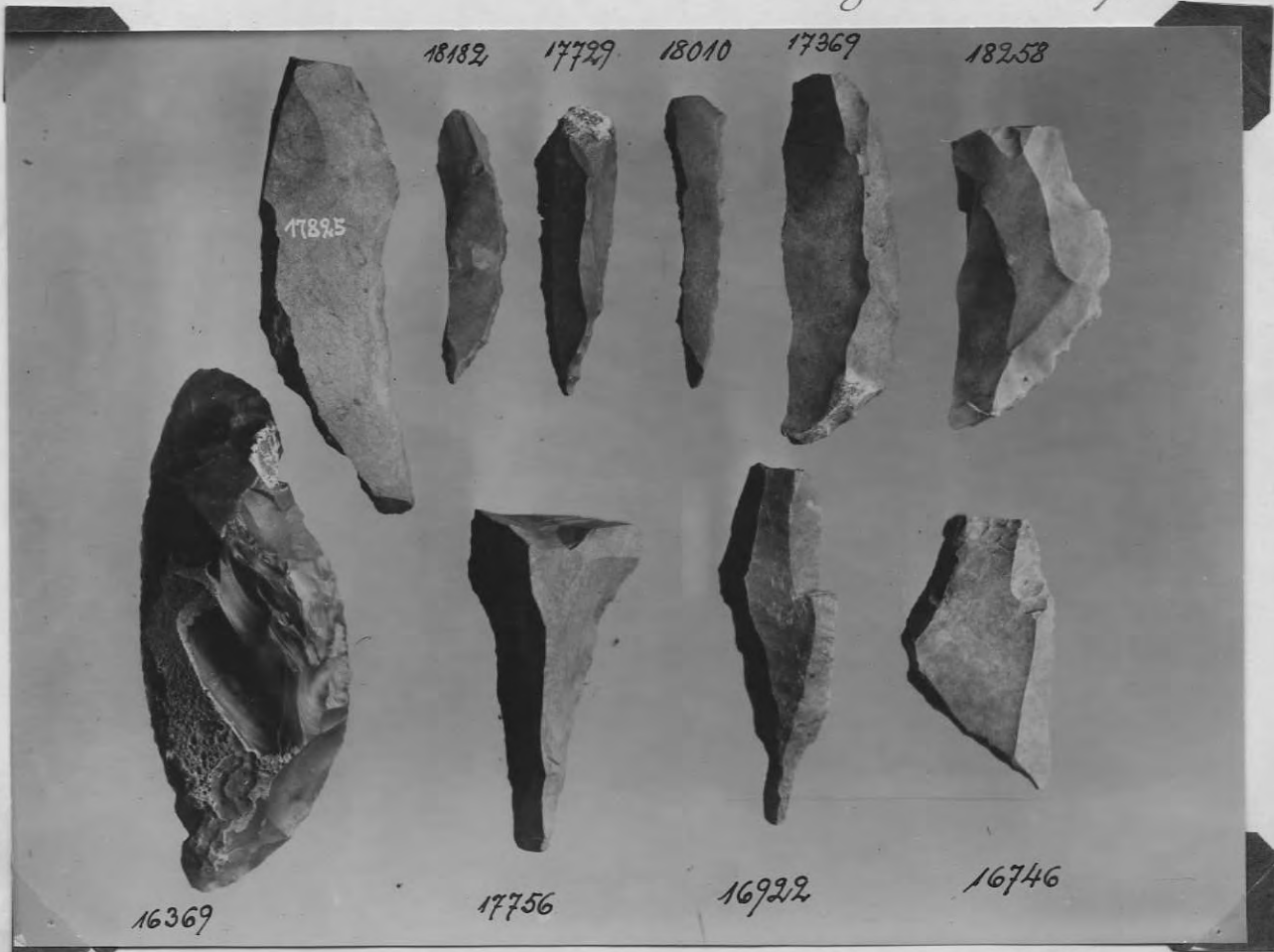
Inv. n:r 16195-18343.

Onsala s:n.

Runsås by.

Redskap från stenålders boplatsen på Runsås.
"Götaålsområdets fornminnen". Sid. 98-114. J. Alin foto.
Plåten saknas.
Något mer än $\frac{3}{4}$.

Redskap från stenålders boplatsen på Runsås.
"Götaålsområdets fornminnen". Sid. 98-114. J. Alin foto.
Plåten saknas.
Något mer än $\frac{2}{3}$.

Halland.

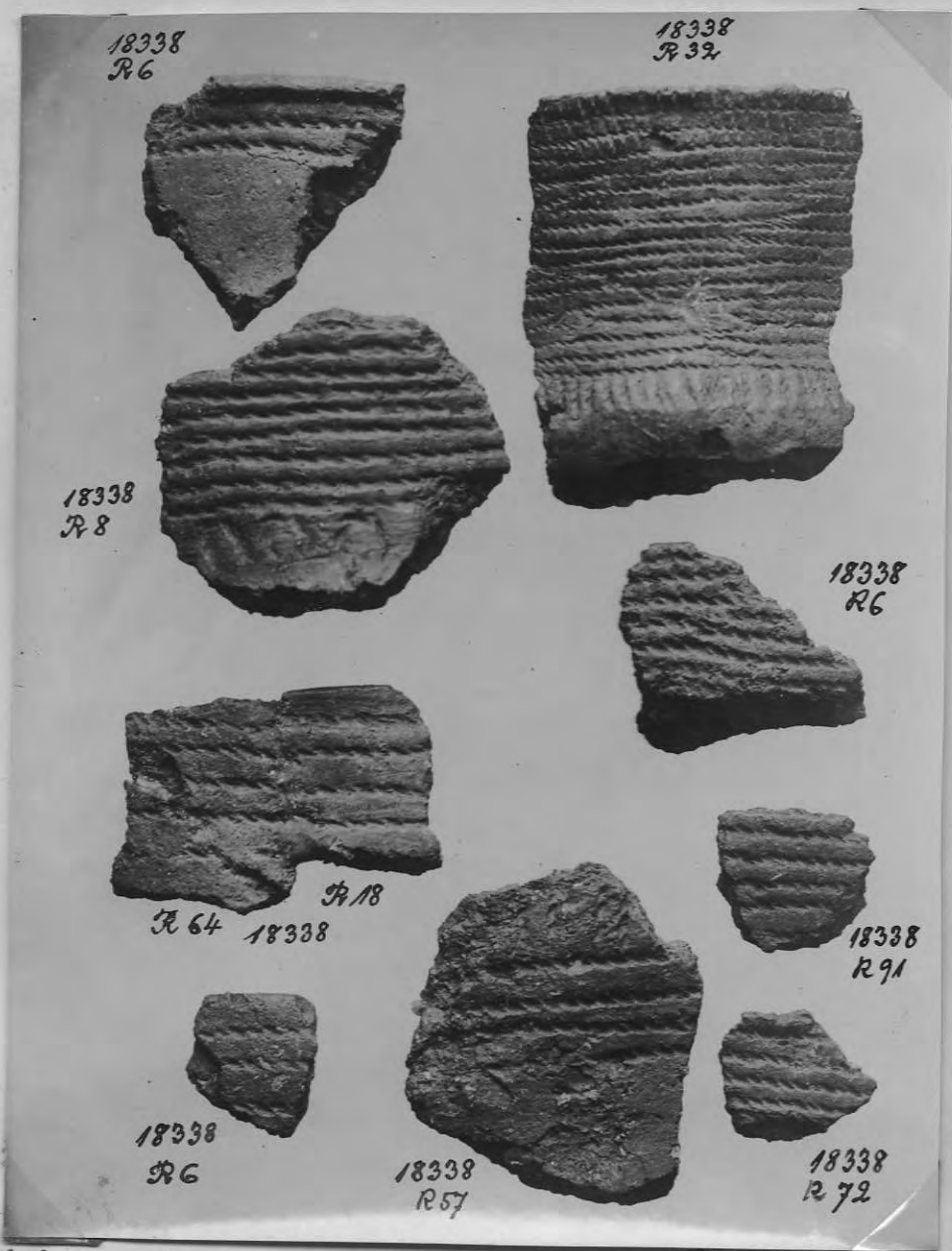
Stenålders boplats.

Fjäre h:d.

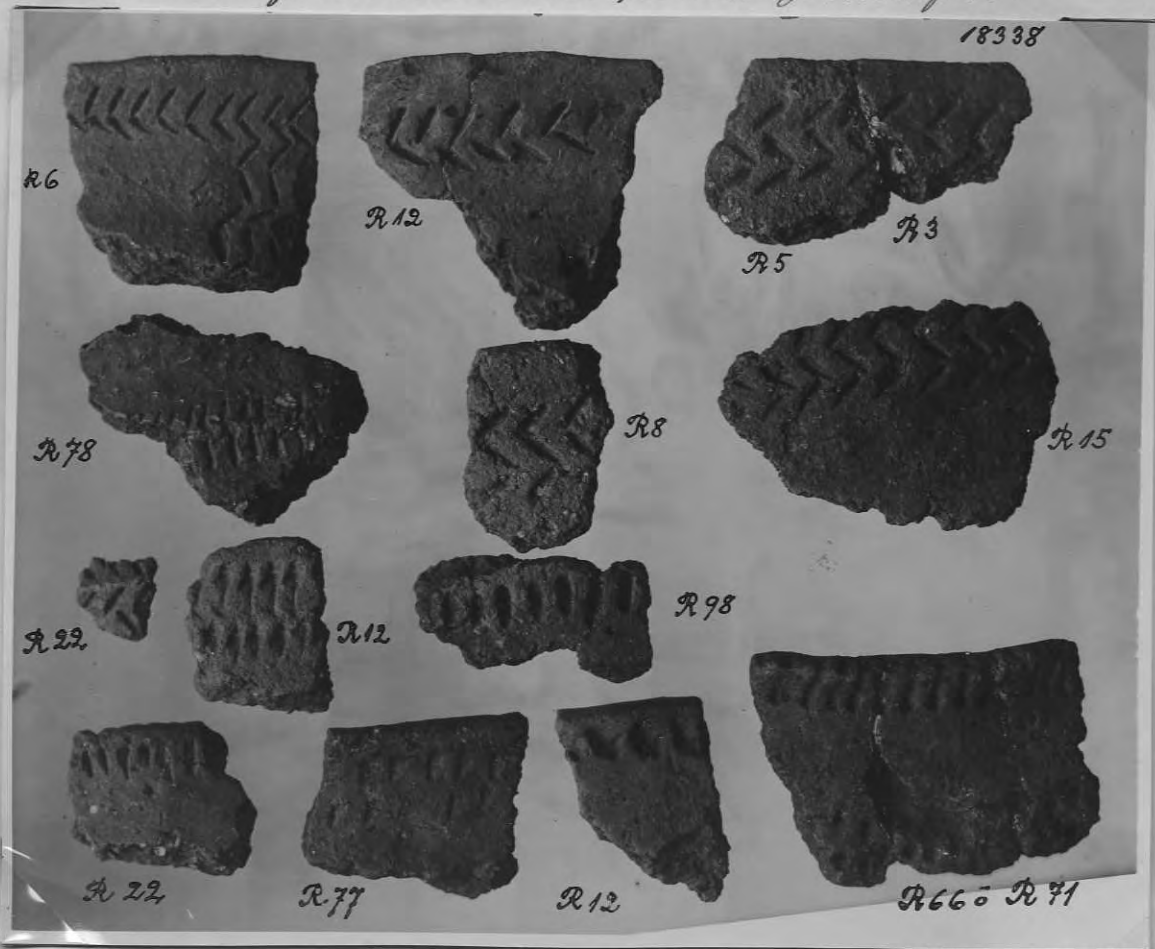
Inv. n:r 16195-18343.

Onsala s:n.

Runsås by.

Krukskärvar från stenåld. bopl. vid Runsås. Plåten saknas.
Götalvsområdet fornminnen. Sid. 98-114. J. Alis foto.

Krukskärvar från stenåld. boplats vid Runsås. Plåten saknas.
Götalvsområdet fornminnen. Sid. 98-114. - J. Alis foto.

Halland.

Stenålders boplats.

Fjäre h'd.

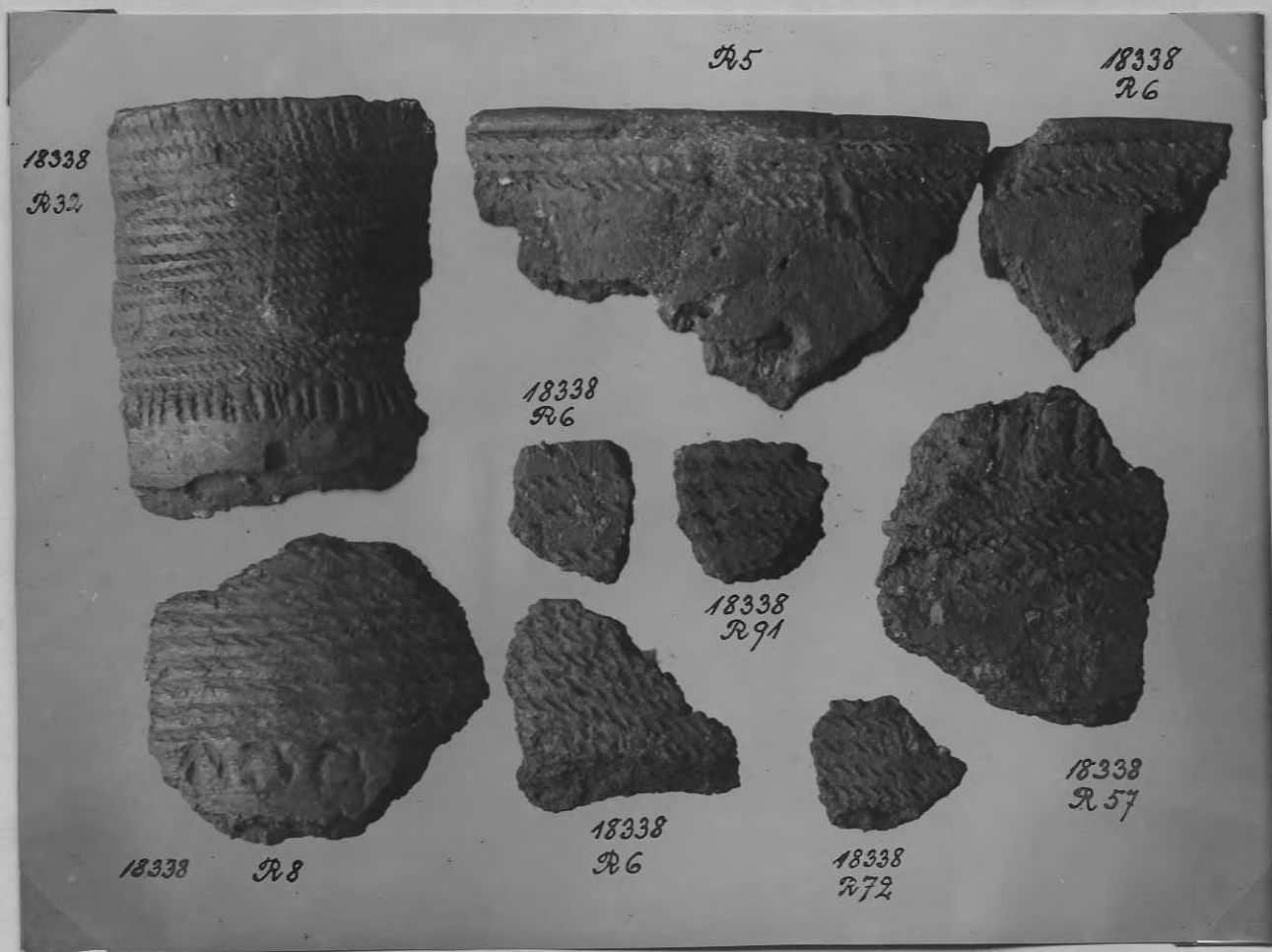
Invl n:r 16195-18343.

Onsala s:n.

Runsås by.

*Plåten saknas.
Krukskärvor från stenåld. boplatsen vid Runsås.
"Götaälvsområdets fornminnen". Sid. 98-114.
J. Alin foto.*

*Plåten saknas.
Krukskärvor från stenåld. boplatsen vid Runsås.
"Götaälvsområdets fornminnen". Sid. 98-114.
J. Alin foto.*

Halland.

Stenålders boplatz.

Fjäre h:d.

Inv. n:r 16195-18343.

Onsala s:n.

Runsås by.

*Plåten saknas.
Krukskärvor från stenåld. boplatsen vid Runsås.
"Götaålsområdets fornminnen". Sid. 98-114.
J. Alin foto.*

*Plåten saknas.
Krukskärvor från stenåld. boplatsen vid Runsås.
"Götaålsområdets fornminnen". Sid. 98-114.
J. Alin foto.*

Halland.

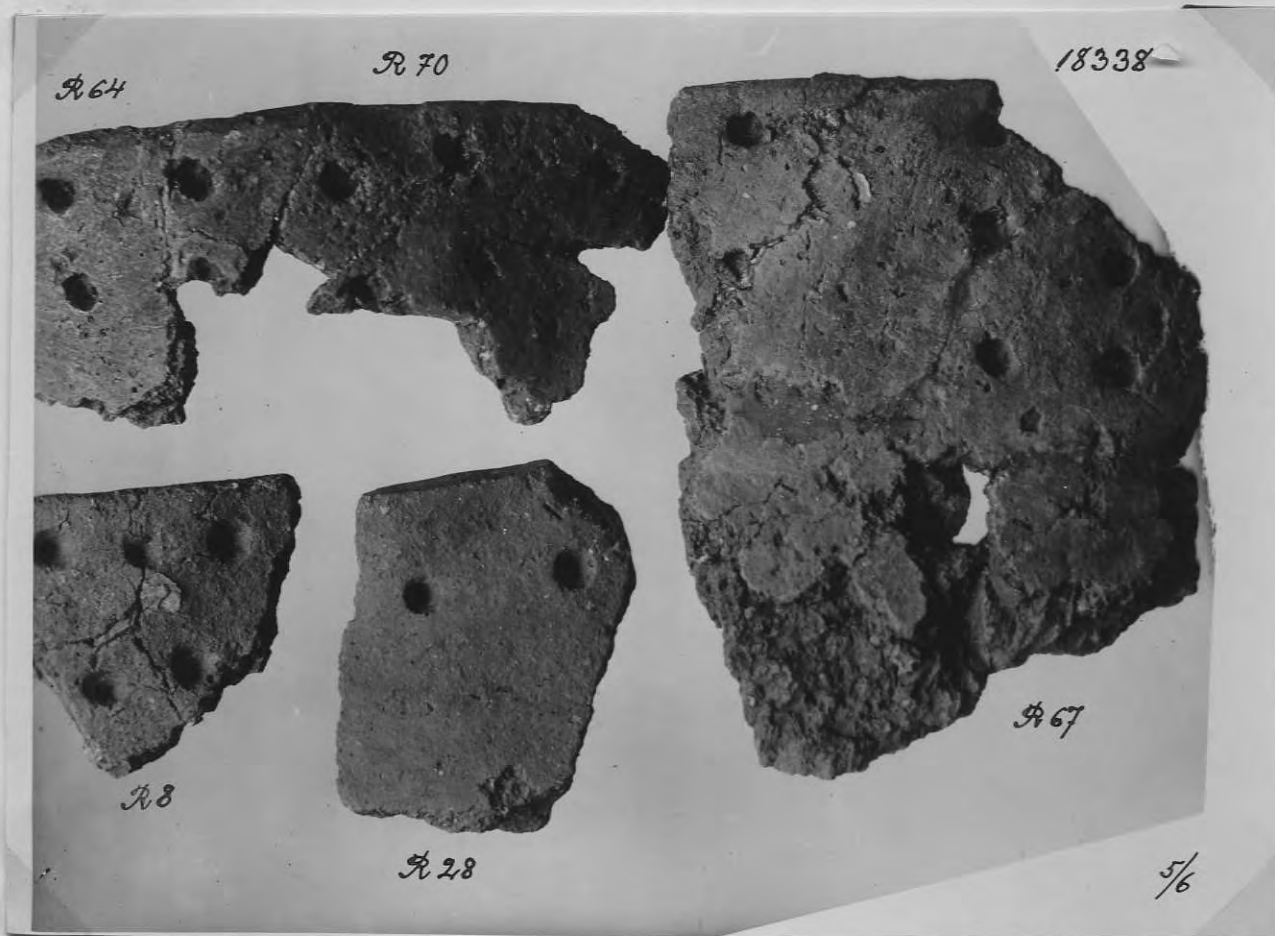
Stenålders boplatz.

Fjäre h:d.

Inv. n:r 16195-18343.

Onsala s:n.

Runsås by.

*Plåten saknas.
Krukskärvor från stenåld. boplatsen vid Runsås.
"Götaålsområdets fornminnen". Sid. 98-114. J. Alin foto.*

*Plåten saknas.
Mynningsdel av stort lerkärl från stenålders bo-
platsen vid Runsås. - "Götaålsområdets fornminnen".
Sid. 98-114. J. Alin foto.*

Halland.

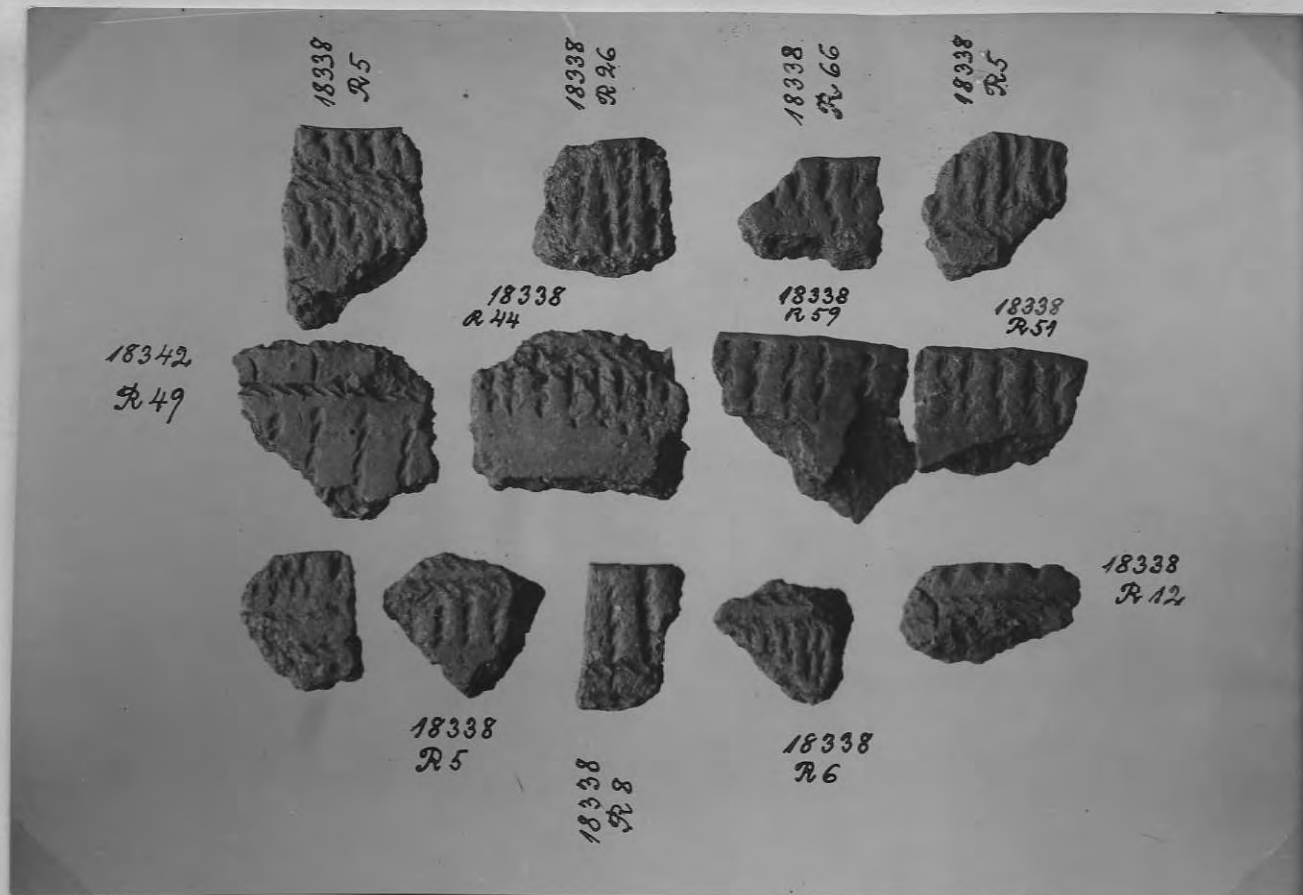
Stenålders boplats.

Fjäre h:d.

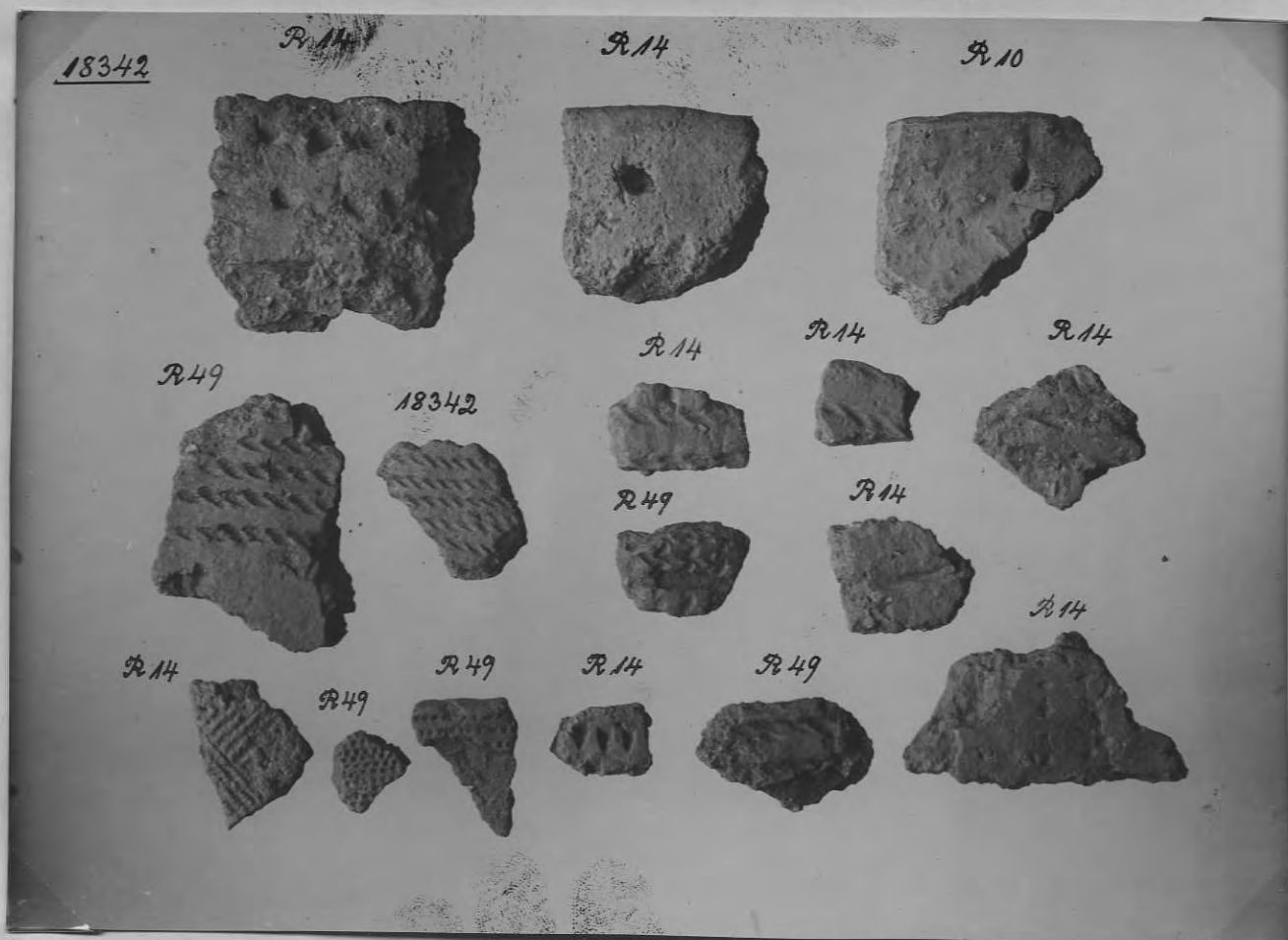
Inv. n:r 16195-18343.

Onsala s:n.

Runsås by.

Plåten saknas.
Krukskärvar från stenåld. boplatsen vid Runsås.
"Götaälsområdets fornminnen". Sid. 98-114. J. Alin foto.

Plåten saknas.
Krukskärvar från stenåld. boplatsen vid Runsås.
"Götaälsområdets fornminnen". Sid. 98-114. J. Alin foto.

Halland.

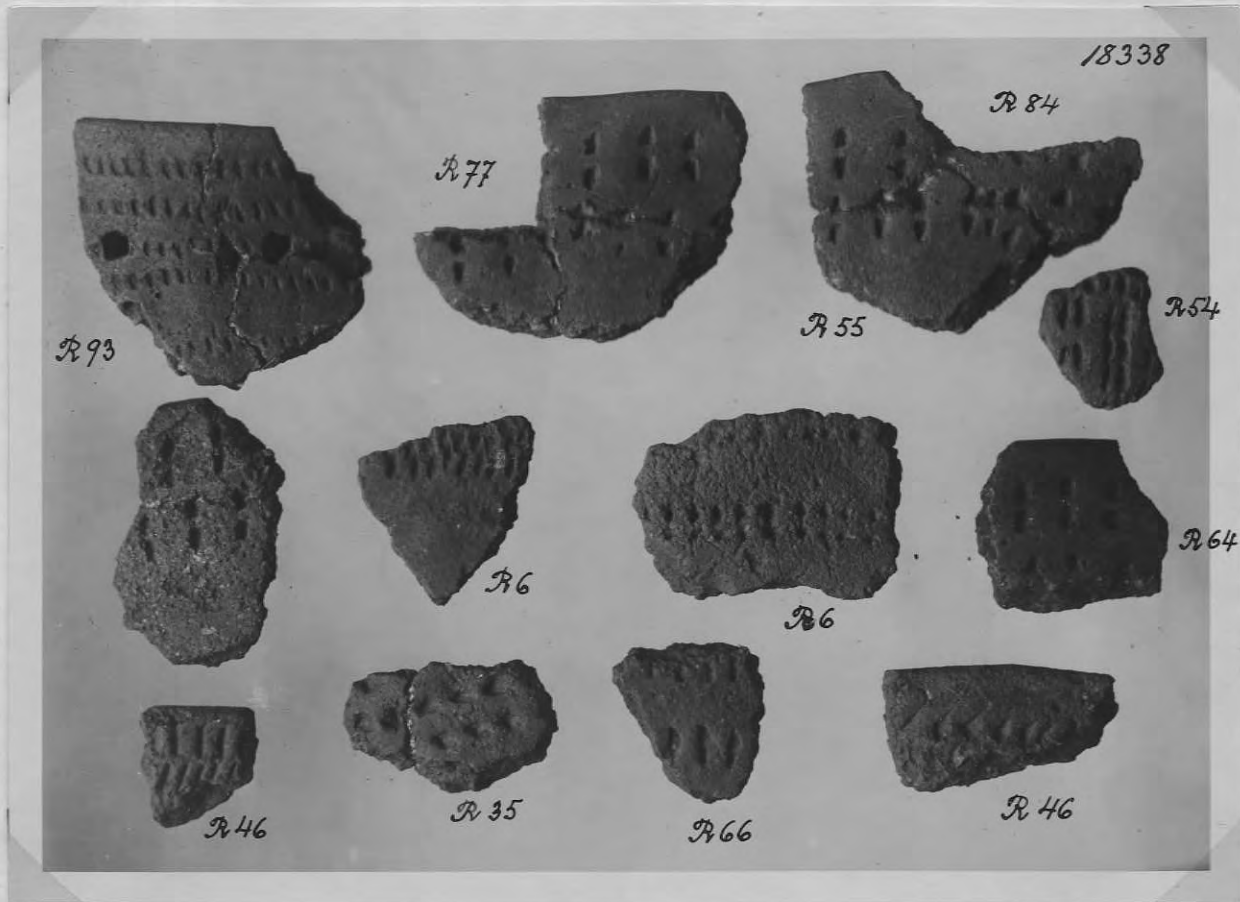
Stenålders boplats.

Fjäre h'd.

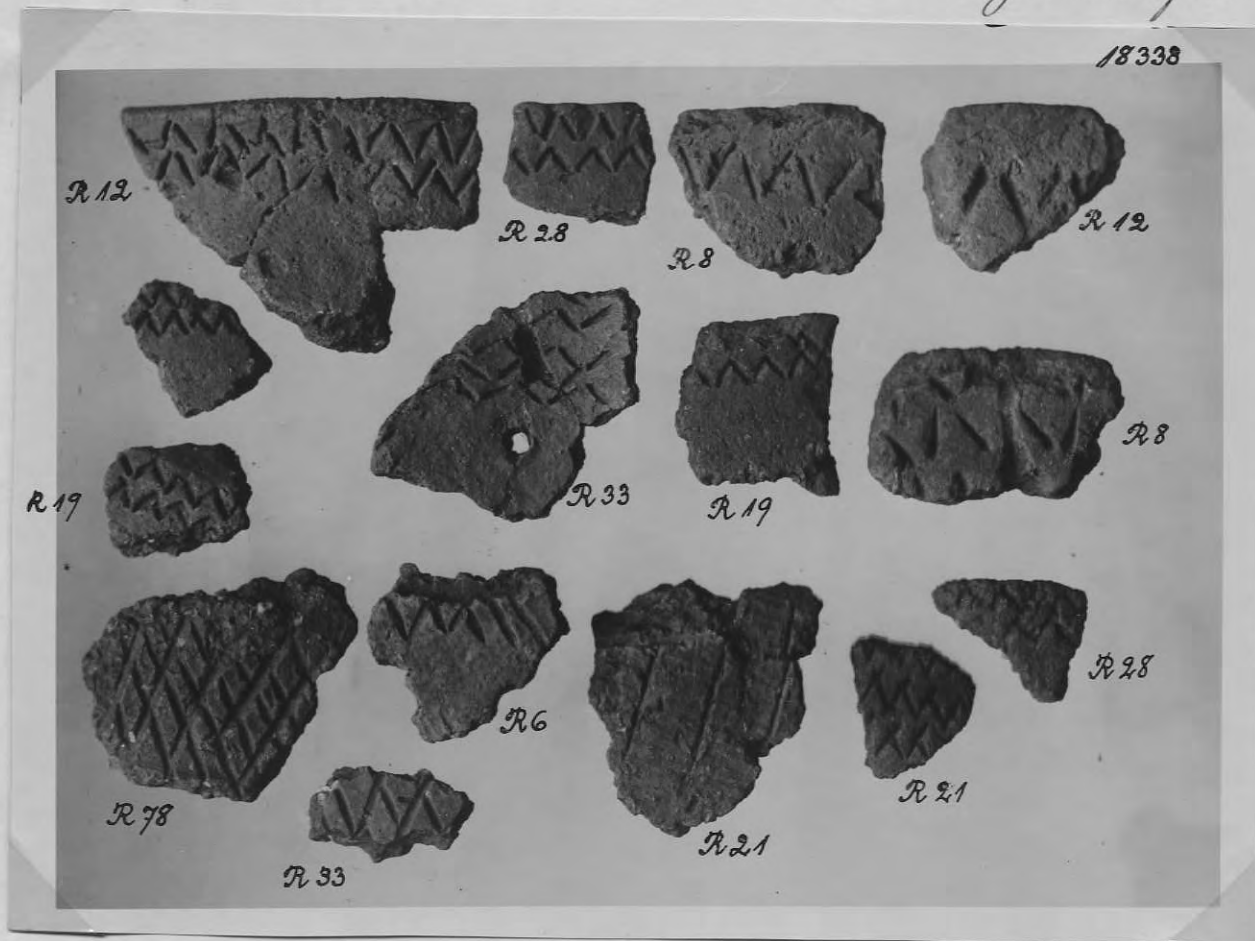
Inv. n:r 16195-18343.

Onsala s:n.

Runsås by.

Krukshärvor från stenåld. boplatsen vid Runsås.
"Götaälvområdet fornminnen". Sid. 98-114. J. Alin foto.
Plåten saknas.

Krukshärvor från stenåld. boplatsen vid Runsås.
"Götaälvområdet fornminnen". Sid. 98-114. J. Alin foto.
Plåten saknas.

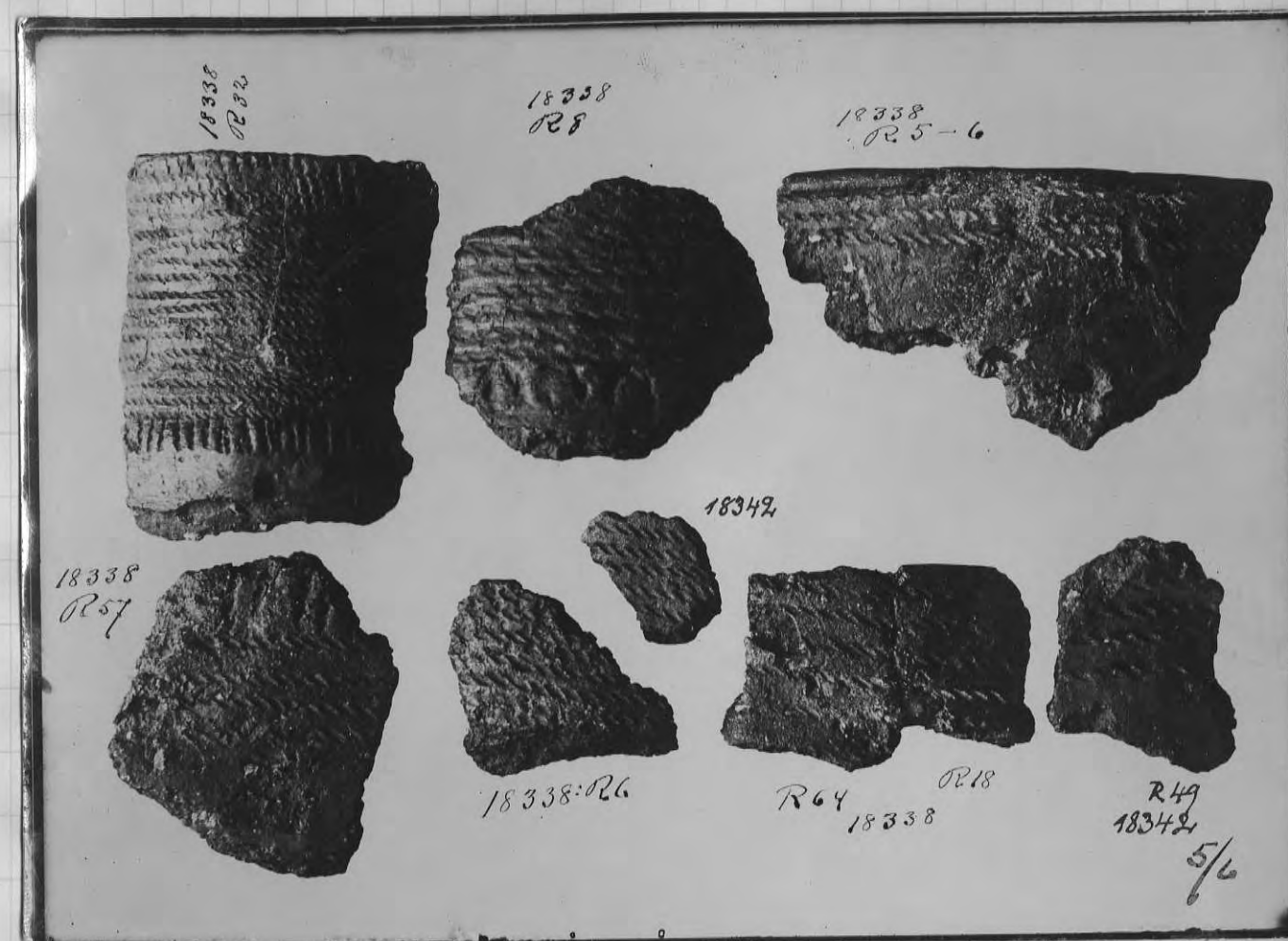
Onsala p.m.
Ronsås.

Plåten saknas.

Boplatsen Hälleby, Ronsås
Onsala

Ronsås.

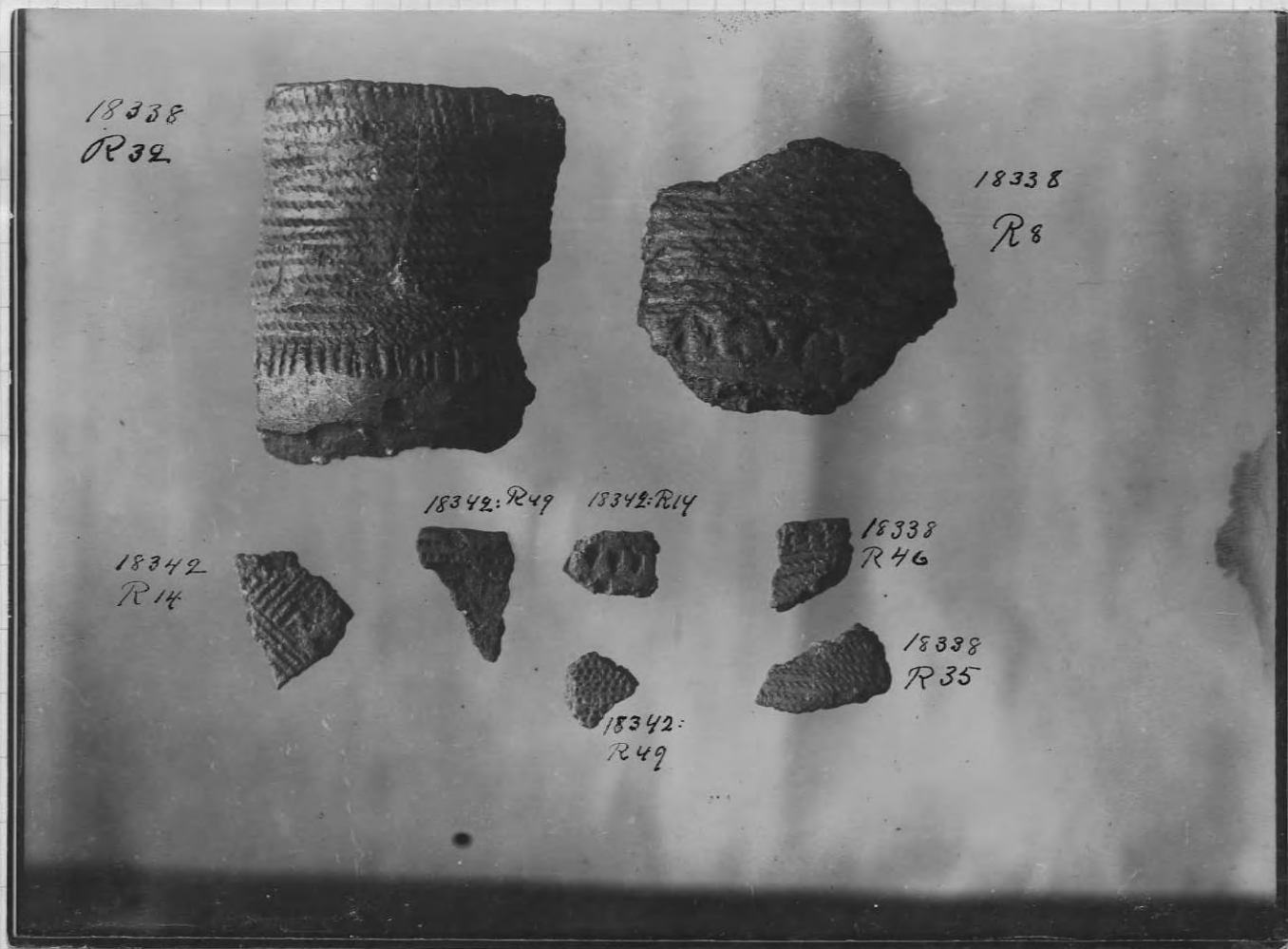

Plåten saknas.

Boplatsen Hälleby, Ronsås, Onsala

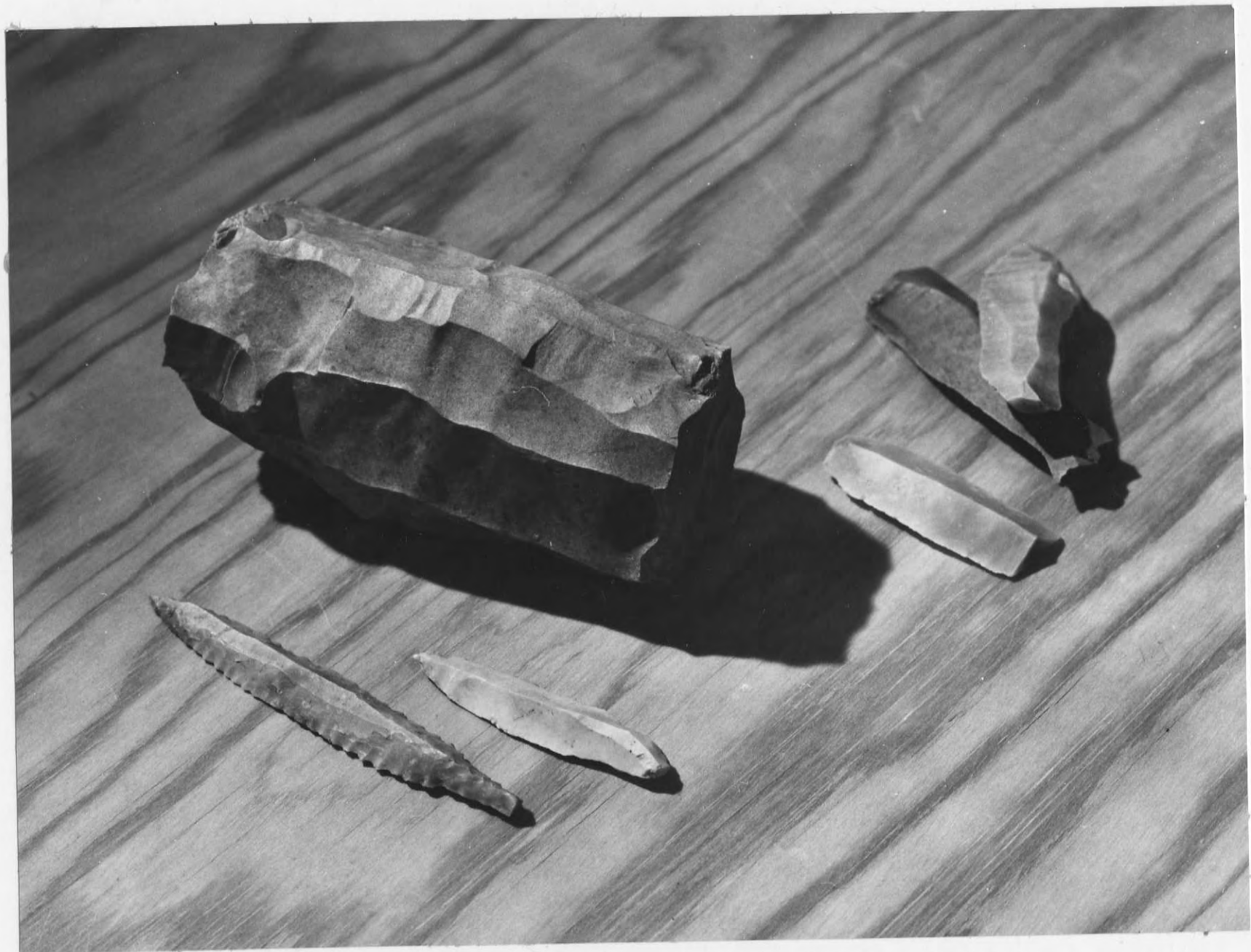
Halland.
Fjäre h:d.
Omsala s.m.
Ronsås.

Omsala s.m. fornmu. nr. 125.
Stenåldersboplats.
Inv. nr. 16195 - 18343.

Plåten saknas.

Boplatsen Hallstorp, Ronsås, Omsala

Gropkeramisk spånteknik. Material från Tölö sn nr 72 RAÄ-inv, 11,95 GBG-inv,
Gröninge, och Runsås. Foto: JES/LN -76

Halland
Fjäre hd
Onsala sn nr 125
Runsås
Boplf gropkeramisk